

1848
-
2008

ALEJDOSZKÓP

ALEIDOSCOPE

**Kellemes Húsvéti Ünnepeket!
Happy Easter!**

Munkácsy Mihály: Krisztus Pilátus előtt - Ismét Hamiltonban; Christ before Pilate, by Mihály Munkácsy returned to AGH

Tel: 416 - 391 - 1290

www.resumesolutions.ca

CANADA'S LEADING RESUME WRITING, INTERVIEW & CAREER COACHING EXPERTS

- ◆ Resume Writing Services
- ◆ Cover Letter Writing
- ◆ Interview Coaching
- ◆ Career Coaching

A professionally written resume multiplies your chances to land the position you want. Let our Certified Writers and Coaches work for you!

WE OFFER

RESUME SERVICES

YOUR RESUME WILL...

- ◆ Look impressive
- ◆ Be Easy to Read
- ◆ Catch the Recruiter's Eye
- ◆ Dramatically Increase Your

Chances to Gain Winning Interviews

CAREER COACHING is a confidential, facilitative process that guides you through the journey of getting from RIGHT NOW to WHERE YOU WANT TO BE in your career. Career Coaching encourages and motivates you to pursue whatever action you need to take to achieve your career goals.

Our writers have composed 1000s of resumes for clients ranging from new graduates to senior executives, and are expert of handling complex issues such as gaps in employment, age discrimination, and career changes.

INTERVIEW COACHING

- ◆ Reduce Interview Anxiety
- ◆ Manage Awkward Questions
- ◆ Learn Effective Body Language
- ◆ Convey Strength and Values
- ◆ Solidify Job Offers

GET YOUR DREAM JOB NOW! Tel: 416 - 361 - 1290 info@resumesolutions.ca www.resumesolutions.ca

Celebrating 50 Years in Kensington Market

Building on a retail tradition that began in 1958, Tom's Place is a constant in the ever-changing world of fashion, proving that quality and value are always in style. What began as a bargain second hand store, is now one of Toronto's leading retailers for designer men's and women's business apparel.

First floor specials: Men's Suits 4 for 1 Men's Sports Jackets 2 for 1

HOURS | M-W. 10-6 | Th-F. 10-7 | Sat. 9-6 | Sun. 12-5 190 Baldwin St. | Kensington Market (just west of Spadina) | Free Parking | 416-596-0297 | www.toms-place.com

This publication is financially assisted by
THE WAPPEL BRECKNER FOUNDATION

SZERKESZTŐI GONDOLATOK

Fotó: Kun Emma

Ez a kanadai tél alaposan kibabrált velünk az idén. A szakmabeliek szerint mintegy emberöltő telt el azóta, amióta a torontóiakkor ekkora hóhegyeket láttak a világvárosban. Pedig a globális felmelegedés réme nagyon riogatta mostanában a világot! Annyira, hogy már el kezdtük siratni a szép fehér teleket, a szánkózás, síelés nyújtotta téli örömeiket.

Közben a vörösbegy is megjelent a kertekben és az utakat szegélyező fákon vidám csiviteléssel adva hírül: korai tavasz lesz, készülődjétek! Hogy tévedhettek ekkorát ők is, a nem-emberek? Gondolkozunk lapátolásba görnyedve, szidjuk a havat, a hideget, irigyeljük is, sajnáljuk is azokat, akik bőröndöt ragadnak, hogy meleg paradicsomokba repüljenek, aztán lehökölnek: nem száll fel a gép, mert...

És mégis... március van, hóvirág, kankalin nyílik valahol már, itt is mocorog rügye a hó alatt. Nagy megrázkódtatások után megjön a Feltámadás! A természeté pontosan úgy, mint a léleké. Fagyhalálából magához tér a hit, a remény, a szeretet és megújul a világ - csakazértis!

Dancs Rózsa

Páll Lajos: **TAVASZ VÁRÓ** (Bende Péternek)

Fürdik a vízirigó,
gyöngyhabos, patyolat melle,
ébennél sötétebb szárnnyal
csapkod a vizek szerelme.

Forrik a jégrácsos víz,
kigyúl a zúzmarás barka,
ó, ez a tél tán örök,
s elfagy a vizek fodra.

Ó, ez a tél tán örök,
s marad a vakító özőn,
fagyúzta vízirigóktól
üzen a bujkáló öröm.

**HIRDESSZEN A FOLYÓIRATUNKBAN!
A HIRDETÉS MAGÁBAN FOGLALJA AZ
ÉVI ELŐFIZETÉST**

Kéziratokat és más, közlésre szánt anyagot csak elektronikusan postán fogadunk el.

A folyóiratban megjelenő írások tartalmáért kizárólag a szerzők felelősek.

We accept manuscripts, pictures, etc. by e-mail only.
The opinion expressed in this publication are
not necessarily those of the publisher.

A TARTALOMBÓL - CONTENTS

Wass Albert: Emlékezés egy régi márciusra - vers	2
Reményik Sándor: Erdélyi március - vers	2
Sík Sándor: Mária és Márta - vers	3
Mécs László: Szenvedni kell - vers	3
László Mécs: Suffering is Necessary - transl. by W. Kirkconnel	3
Wass Albert: Tizenhárom almafa (részlet)	4
Tompa László: Magányos fenyő - vers	9
Kányádi Sándor: A kökösi hídon - vers	11
Sándor Kányádi: Picture Postcard - transl. by Paul Sohar	11
Zenés gálaest Torontóban	11
Albert Wass: Man by the Side of the Road (excerpt)	12
Varga Csaba: Tavasz	14
Rose Dancs: The Anthem	15
Tompa László: Lófüröztetés	17
Sándor Kányádi: Out of God's Sight; Short Supplication About a Sinking Lifeboat - transl. by Paul Sohar	17
Áprily Lajos: Tetőn	17
Pósa Zoltán: Vencser László, a Krisztus-követő - Varga Gabriella interjúregénye Márton Áron és Jakab Antal szellemi örököséről	18
Varga Gabriella: Itthon és otthon - Vencser László 60 éve	20
Szendrei Ildikó: A lepel és a kicsinyes kíváncsiság	21
Reményik Sándor: Atlantisz harangoz - vers	21
Kányádi Sándor: Előhang - vers	21
Székely humor	22
Sütő András: Vadpávamennyegző (részlet)	24
Bemutatók a Szentgyörgy Baranta Klub	25
Koch Judit: A hegyek magasából - Éltés Barna szobrászművész	26
Judit Koch: From the Hight of Mountains	27
A Szent György Lovagrend	28
Szent György, Szent György-napi hiedelmek	29
Saint George	30
A marosvásárhelyi "Bolyai Farkas Elméleti Líceum"	31
Jékely Zoltán: Szent György-komplexum - vers	31
Knightly Order of Saint George, Canadian Grand Piory	32
Mark Medley: She Plotted in People	33
Sándor Kányádi: Brief Encounter With Cartagena	33
Kati Reкаи: Modernism. The Lure of Heresy from Baudlaire to Beckett and Beyond; Legacy of Ashes. The History of the CIA;	
McCown's Law: The 100 Greatest Hockey Arguments	34
Tatár Etelka: Péterszabó Ilona: '56 után 57-en...	35
Surranna Sandy: Effective Resume Writing for New Immigrants	36

KALEJDOSZKÓP - KALEIDOSCOPE

ISSN 1480-5499

Megjelenik kéthavonta - Published bimonthly

Előfizetés - Subscription in Canada: CA\$39.95/ year

Foreign: US\$50.00/ year

Publisher: **Kaleidoscope Publishing**

Elnök - **George Telch** - President

Főszerkesztő - **Telch-Dancs Rózsa** - Editor-in-Chief

Terjesztés - **Révész Kató** - Subscription

Elérhetőség - Address: 122 Silas Hill Drive

Toronto, On, M2J 2X9, Canada

Tel.: 416-491-4631; Fax: 416-491-9661

E-mail: rosacae@hotmail.com

Copyright © Kaleidoscope Publishing

No part of this publication may be reproduced by electronic means, photocopying or otherwise, without written permission from the publisher, excepting brief quotes for the purpose of review.

visit our website: www.kalejdoszkep.com

***KALEJDOSZKÓP szó a Pallas Nagy
Lexikona helyesírását követi**

Wass Albert

EMLÉKEZÉS EGY RÉGI MÁRCIUSRA

Az erdőszélen hóvirág fehérlett.
 Sarjadó gyepen az iskola
 glédában állt, mint még soha.
 Valaki a Talpra Magyart szavalta.
 Aztán a tanító beszélt a szabadságról.
 Hallgatta sok parasztyerek,
 oldalt a jegyző meg a pap
 s tisztos, komoly, ősz emberek.
 A harangozó tartotta a zászlót,
 vén bajszos arcán zord egykedvűséggel.
 S a tanító lelkesen magyarázta,
 hogy mi is történt
 ezelőtt sok, nagyon sok évvel.
 Hősökről beszélt és csatákról
 s arról, hogy miként folyt a vér,
 amikor annyi ember meghalt valamiért.
 A többiek hallgatták némán.
 Hitték is, nem is, a mesét.
 Öreg volt már a múlt. Setét
 s bizonytalan ködök takarták.
 S egyszerre csak egy kisgyerek
 hangosan megszólalt hátul:
 „Édesanyám! Mi a szabadság?”
 A tanítóban elakadt a szó.
 Odanéztek mindannyian.
 Az asszony pedig felsóhajtott
 és azt felelte:
 „Amikor hazajönnek a katonák, fiam.”
 Ó, hóvirágos régi Március...!
 Azóta mennyi vér ömlött megint,
 s részeg torokkal hányzor ordították
 közénk a véres jelszót, hogy „szabadság!”
 Voltunk azóta hősök, mi magunk is.
 Hősök, pribékek, árulók, gazok,
 honmentők és hazátlanok,
 voltunk minden, amit csak akartak
 a habzó szájú álapostolok.
 Négyyszer szabadítottak föl azóta
 propagandás vad próféciával,
 és mind a négyyszer más zászló alatt!
 És mind a négyyszer esküdtek reá,
 hogy most lettem szabad!
 Hát ez a szabadság, emberek?
 Szónokló, híres emberek!
 Élők s holtak mind ezt akarták...?
 S mi lesz, ha majd egy szép napon
 megkérdezi egy kisgyerek:
 „Édesapám, mi a szabadság...!”
 Ó, hóvirágos régi Március...
 Talán sóhajtunk egyet mi is akkor,
 és csak annyit mondunk csendesen: fiam,
 szabadság az, ha majd
 hazatérhetünk mindannyian.

Reményik Sándor

ERDÉLYI MÁRCIUS

Egy tizenötös szám. És március:
 Az első tavasz-hónap közepe.
 Kimondottam így egyszerűn,
 Ne féljete, ne féljen senkise.

Ne féljete: nem tüzesednek át
 Halk hangolás után a vers-sorok,
 Nem temetni és nem lázítani,
 Csupán figyelmeztetni akarok.

Oly csendben nő a versem, mint a fű,
 Úgy duzzad, mint a rügy duzzad a fán:
 Nem szavalok, - szavaltunk eleget,
 - Nagyon sokat - március idusán.

Volt egy tanítóm akkor, - igazi,
 Nagy nevelő, - gyökérig lehető.
 Ő mondta: csak úgy ünnepez ez a nap,
 Ha munkát s imát összefoglaló.

Magányos hangját zsvivaj nyelte el. - -
 Lavina dörgött. Most, - a kő alatt
 Számunkra csak csendes növekedés:
 Valóban: munka s imádság maradt.

De szárny kell munkához s imához is!
 Szárny, mely röpít, s forrás, mely enyhet ad.
 Tört szárny, beomlott kútfő: - mégis élet,
 Mégis üdvösség az a régi nap.

Testvér, látod: én nem járok tilosban,
 De te is hidd: nem tilalmas dolog
 Megsimogatni otthon a fiókban
 Egy poros, régi, kicsi szalagot.

Aztán - - menni a hétköznapi útján,
 Császárnak megadni, mi az övé,
 S maga részét minden hatalomnak, - -
 De Istennek is, ami Istené.

“A magyar lélek 12-ik
 kapuja a dal.”
 (Kodály Zoltán)

A Torontói Magyar Kultúrközpont
BARS ERNŐ NÉPDALKÖRE
 szeretettel várja a jelentkezőket.
 Énekeljünk együtt minden vasárnap
 délután 4-től 6-ig! Tel.: 416-386-0989

Sík Sándor

MÁRIA ÉS MÁRTA

Elment a Jézus.

A városba ment.

Közeledett a Húsvét.

Lázár kapuja küszöbén

Két asszony üldögél

A térdét átölelve,

Mária és Márta.

Márta mondja:

Nem fogadta el a meleg köntöst.

Fázni fog szegény.

Mária mondja:

Nem akarta, hogy velem menjek,

Kinek mondja, ha fázik?

Márta mondta:

Éhes volt,

Kellott aki megterítse az asztalt,

Megtöltse a korsót.

Mária mondja:

Fáradt volt,

Kellott aki leterítse magát

A lába elé szőnyegül.

Márta mondja:

Ha visszajön,

Leoldom a kötényemet,

Lábához ülök és hallgatom.

Mária mondja:

Nem jön vissza.

Közel a Húsvét,

Követni fogom messziről.

A küszöbön ültek,

Átölelve tartották a térdüket

És sírtak.

Aztán felálltak,

Az egyik kosarat öltött

És kenyeret tett a kosárba.

A másik korsót vett a kezébe

És olajat öntött a korsóba.

Aztán átkarolva egymást

Elementek

A názáreti Máriához.

Mécs László

SZENVEDNI KELL!

Áldott legyen a könny s a bánat.
Zord keresztedre bimbót csókolj
s úgy járd útját Kálváriadnak.
Az ég: a vágyak csillagboltja.
A boldogságra szomjas ember
vagyát erény, bűn el nem oltja.
Áldott legyen a könny s a bánat,
mert közel hoz a csillagokhoz
csúcsán a szent Kálváriadnak.
Angyallá lesz ott minden árva
és szárnya nő s az ég kitarul
a vad latornak egy szavára.

Sírató. Plugor Sándor grafikája

László Mécs

SUFFERING IS NECESSARY

Blessed be tears and sorrow!
Kiss the bud on your rugged cross
And thus go the road to your Calvary.
The sky is a firmament of desires.
Neither sin nor virtue can extinguish
The desire of man thirsting after happiness.
Blessed be tears and sorrow,
For they lift us among the stars,
To the summit of holy Calvary.
There, every orphan becomes a winged angel,
And heaven opens
At a single word of the grim thief.

Translated by Watson Kirkconnel

KALEIDOSCOPE PUBLISHING
AZ ÖN ÉLETE IS TÖRTÉNELEM!
MESÉLJE EL UNOKÁINAK IS!

KÖNYVÉT MI KIADJUK!

MAGYARUL, ANGOLUL VAGY KÉT NYELVEN.

KÉZIRATÁNAK FORDÍTÁSÁT VÁLLALJUK.

E-mail: rosacae@hotmail.comwww.kalejdoszkop.com

Tel.: 416 491 4631

THERE IS ALWAYS SOMETHING HAPPENING
AT THE HUNGARIAN COMMUNITY CENTRE

COME, JOIN US!
www.hccc.org

840 ST. CLAIR AVE. W. TORONTO, ON
TEL.: 416-654-4926

100 ÉVE SZÜLETETT WASS ALBERT

**Az emlékében
lapunk
folytatásokban
közli a
Tizenhárom almafa c.
regény
részleteit.**

Wass Albert

TIZENHÁROM ALMAFA

(Első fejezet, részlet)

TUDNI kell, hogy mikor az Úristen népek s országok dolgát rendezte volt a földön, Erdélyről ügyesen megfeledezett. Azóta is szokásban maradt, hogy megfeledeznek róla, valahányszor adódik.

Szóval az Úristen éppen elkészült a maga munkájával, s kedvtelve szemlélgette a világot, mikor megszólalt mögötte a legöregebb főangyal. Egy olyan nagy bajuszú, időt-töltött főangyal volt ez, olyan törzsörmester-féle. Azért volt szabad neki megszólalnia.

- Uram - mondotta -, valami még nincsen készen!

- S az mi lenne? - nézett az Úristen csudálkozva legvénebb szolgájára.

Az pedig kivette szájából a csutorás pipát, s odabökött vele Erdély felé.

- Ahunn-e! Még nincsen rajta senki!

Az Úr odanézett, s abbiza, lakatlan volt egészen. Pedig csudaszép kis országnak ígérkezett, tiszta vétek lett volna pusztába hagyni.

- No várj csak - mondta, s elkezdett kotorni a zsebeiben. Talált is egy marékraló magyart még, azokat leszórta a völgyekbe. A másik zsebében valami maradék románokra bukkant, azokkal meg behintette a hegyeket.

- Így ni - mondotta -, ezzel is megvagyunk. De a vén angyalcseléd csak csóválta a fejét.

- Már pedig ejiszen hibádzik még valami.

- Hibádzik? Mi a szemed világa hibádzik?-hökkent meg az Úr.

- Hásze emberek, azok most már vannak instálom - okoskodott a vén főangyal -, de ki fog ott dolgozni?

- Mi? Hogy ki fog dolgozni? Hát a magyarok a völgyekben, s a románok a hegyek között!

De az öreg csak csóválta a fejét.

- A magyarok? Azok uraskodni fognak. A románok? Azok hanyatt hevernek, s bámulják léptiben a felhőket. Ami ráérő idejük pedig az uraskodásból s a felhőbámulásból marad, azt eltöltik azzal, hogy hergetik egymást. Valakinek dolgozni is kell!

Erre az Úristen nagy bosszúsán benyúlt a lábujzába, s kirántotta onnan a szászot.

- Na - lökte oda bosszúsán a magyarok s a románok közé -, itt van ni. Ez majd dolgozik helyettük is!

De a vén okvetetlenkedő újra csak megvakarta a fejét.

- Hásze jó, jó. Ez megvolna. De valami azért még mindig hibádzik!

- Mi a keserűség hibádzhatik most már? - mérgelődött meg az Úr ekkora konokságon.

- Hásze idenezz, Uram - bökdöste pipáját az öreg főangyal Erdély felé -, a magyar uraskodik és veszekszik a románnal. A román bámulja a felhőket és veszekszik a magyarral. Na ugye? A szász dolgozik, ez igaz, s a veszekedésben mindég a mellé áll, amelyik éppen erősebb. Na de kinek lesz haszna belőle? A szász az fősvény, Uram, annak szörös a lelke! Köll még valaki, akinek esze is legyen, meg szíve is, s a munkához is értsen valamicskét, mert különben elviszi az ördög az egészét!

Erre már az Úristen sem mondhatott egyebet, mint hogy ez éppen így igaz, s mivel pedig a zsebeiben már nem volt semmi, amit elővehetett volna, hát megteremtette a székelyt.

Így kerültek a székelyek oda Háromszékbe, a Feketeügy mellé, s így adódhatott, hogy Tánco Csuda Mózsit pástornak szerződötték a kommandói erdőkhöz.

Ennek a Mózsinak ör-döngös tudományai voltak s akkora híre, hogy a brassói prefektus is eljött hozzá vadászni egyszer. Mert, hogy szavamat ne vétsem, akkor éppen a románok voltak fölül a veszekedésben, s a főispánt prefektusnak szólították. Ami azzal a különbséggel járt, hogy a felhőbámulók uraskodni tanultak s az uraskodók felhőt bámulni.

Szóval Trandafir Jonel úr, a brassói prefektus felment vadászni a Kommandóra, Tánco Csuda Mózsizhoz. Medvét akart löni mindenáron, hogy eldicsekedhessék vele a mandulaszemű szép Duduicának. Ebbéli szándékához föl vitt magával egy szép nagy sátrat, fölfújható gumipadlóval, két láda sört, kis hordó bort és sok üveg pálinkát. Meg ennivalót persze, rogyásig. Na meg a mandulaszemű Duduicát.

A fölfújható padlójú sátorban kellemesen telt páros állapotban az idő, s Mózsi szegény nem győzte vágni a fát, rakni a tüzet, sütni a húsokat. A medvéről egyelőre nem esett szó. Trandafir úr, akinek a neve a románok között rózsát jelentett, kivirult valójában a jó fenyveslevegőben, akár egy szép kövér bazsarózsa.

Úgy a negyedik napon aztán mégis elővette Mózsit:

-Te Csuda. Van-e itt medve?

- Hát hogy a francba ne vóna! - sértődött meg az erdők embere.

- Aztán merrefele van?

-Merre? Hát erre is, arra is. Mindenféle. De legfőképpen mégis az Ördög Púpjánál.

- Hát akkor én majd elvadászgatok egyelőre szépen itt a sátor körül - döntötte el végül is a prefektus a kérdést -, te pedig nézz ki az Ördög Pújja felé, és lőj nekem egy medvét. Érted-e? Viheted a puskámat is. De legyen eszed hozzá, hogy úgy nézzen ki a dolog, mintha én lőttem volna. Olyan ajándékot kapsz, hogy soha el nem felejtjed!

Több se kellett Mózsinak. Úgy rávetette magát az Ördög Púpjára, hogy még estére se tért vissza, éjszakára se. Vághatta

a prefektus úr a fát, főzhette a tokányt Duduica kisasszony a saját harmatos kezével. Mózsai nem mutatkozott. De reggel, még föl se kelt a nap, ott volt a sátor előtt.

- Hé! Tessék fölkelni prefektus úr! - rázta meg a ponyvát, de sietve ám!

-Mi...?! He...?! - riadt föl Trandafir Jonel úr a Duduica mellől.

- Itt a medve!

-Hol?! - szökött ki nagy ijedten a takarók alól, szegény Di duica meg úgy elkezdett visítani, mintha máris ott lett volna Jonel úr előbbi helyén a nagy szőrös medve.

- Az Ördög Púpján - nyugtatta meg Mózsai a románok fői pánját.

- Az más - békéit meg a kivörösödött úr ezzel a tényállással -, hát ha ott van, akkor az egészen más.

- De tessék ám jönni most azonnal - vágott Mózsai a szemévei-, hadd mutassam meg a fekvésit a komának! Aztán majd ocskós lesz, s egyhelyben agyon tetszik durrantani ökelmét

-Gyerünk! - lelkesedett föl Jonel úr a szapora kacsingatástól -, Duduica, gyere te is! Nézd meg, hogyan kell elbánni medvékkel!

Sebten öltöztek, a reggelit is éppen csak bekapták. Vált noszogatta őket Mózsai. Olyan volt a szép orcájú kisasszonyi azon a reggelen, akár a kezes bárány. Szót is alig ejtett, csak bmulta nagyra nyílt szemekkel a hős Trandafir urat, aki lám, ftyörészve indul megküzdeni a vérszomjas fenevaddal.

Kissé kellemetlen volt ugyan, hogy a vérszomjas fenevad épen az Ördög Púpját választotta vérre szomjazása helyéül, rru odáig bizony gyalogolni kellett jócskán, s még mászni is, rusn sziklás helyeken, bozótok és szedertüskék között. Nyögött sóhajtozott Jonel úr a tulajdon hasa mögött, ócsárolta is néha h ragjában a hegyet, de Mózsai erre is kioktatta.

- Hajjaj. Aki fél a víztől, nem eszik halat!

Egyszer aztán egy irdatlan sűrű fenyves szélben megállói

- Meg vagy-e töltve a puská?

Jonel úr széles ábrázata színpadiasán elkomorult. Leve válláról a puskát, nagy gonddal megtöltötte. A zár kattant. IV! zsi rosszállólag mordult föl.

- Halkabban, a teremtsit a kézinek! Meghallja a medve! Ragyogott a prefektus úr arca a belső örömtől. Ez igen, e;

Mózsai! Ez érti a dolgát! Úgy megjattsza, kipontozza, mint csak - Isten őrizz meg a gonosztól! - valóban élne még a medve, amellyel neki most meg kell küzdenie. Duduica kisasszony sápadt rémülettel figyelte a nagy készülődést.

- Őt itt hagyjuk kint, ugyebár? - mutatott rá Jonel úr.

- Hogy is gondolhat ilyet! - szörnyülködött Mózsai -, hátha még beléje botlik valami rusnya barom? Itt csupa medve ez a hegy!

- Jézusmáriám - remegett a leányzó -, nem kellene inkább visszatérni, Jonelem, mezeckém...?

- Ugyan -ráncolta össze a homlokát Mezecke, Trajántól örökölt hadvezéri göggel -, gyere csak mögöttem, majd én megvédelek!

Mózsai pedig osztotta a tanácsokat:

- Aztán ide figyeljen! Ahogy a medve föláll, lőjön a szügyibe. De jól célozzon ám és gyorsan, ha Istent üsmer, mert

másként megeshetik, hogy lerohan bennünket a rusnya féreg, s akkor ízekre szed, mint a csutakot! Na, gyűjenek. De zaj nélkül, hallják-e?

Ezzel elindultak be a sűrűbe. Minden ágat külön hajlítgatott félre ez az ördögös Mózsai. Megjattszotta a dolgát, még túlságosan is, és bár szentül tudta Jonel úr, hogy csak színház az egész, mégis végigfutott olykor hátán a hideg. Mert titokzatos homály volt a sűrű fenyők között, nagy zöld páfrányok alatt korhadt fatörzsek, fekete csutkók s tromba sziklák heverték és ijesztgették a szemet.

- Ha felkel, azonnal tessék ám löni - suttogta Mózsai -, most tessék csak előremenni. Lassan. Tessék vigyázni. Ott aluszik ökel-me a kőszikla tövén...

Nemhogy a kisasszony, de még a prefektus úr szívét is megszorogatta valami, olyan titokzatosan csinálta Mózsai a mókát.

-Ott ni... nem lássa...? Ahol a fatuskó vége van... most megmozdította a fejét...! Teremtsit a szeminek, nem lássa...?

Hadd legyen vége a mókának, gondolta Trandafir úr, azzal vállához emelte a puskát, és előreguggant a páfrányok közé.

- Kelj föl, Nyikuláj! - üvöltötte el magát tele torokból, és vaktában rásütötte a fegyvert a fekete sziklára.

Hát akár Nyikuláj volt a neve, akár nem, de a medve az föl is kelt abban a pillanatban. Nem a szikla töviből ugyan, ahol Mózsai ígérte, hanem alig néhány lépésnyire tőlük, a páfrányok közül. Akkorát fújt és olyant mordult, hogy Jonel úrról majd leesett a nadrág.

-Jaj, anyám! - sikkantotta el magát Duduica kisasszony, és Mózsai vállára ájult.

Mózsai pedig fél kézzel a kisasszonyt markolta, másik kezével pedig a prefektus úr hátát öklözte veszekedett izgalmában.

- Lőjön rá még egyet! Lőjön!

A medve ijedten nekiszaladt fejjel a sziklának, ettől kissé elszedült és kalimpálva csapkodott maga körül. Majd egy pillanatra mereven megállt, ránézett Trandafir úrra és nagyot bö-dült. Aztán törve-zúzva eliramodott.

- Lőj már Isten prefektusa! - bódult föl Mózsai is, és ettől szinte még jobban megijedt Trandafir úr, mint a medvétől. Réműletében fölkapta a puskát és rásütötte a fákra.

- Na - nyögött föl Mózsai -, vaj egyet eltalált maga is. Hát ide figyeljen, én elmegyek a nyomában, maga pedig várjon itten. Fogja meg ezt - s nyújtotta oda az áléit leányzót. Azzal már ment is el a medve után.

Duduica felsóhajtott s leroskadt a mohára, mint egy hervadt virág, akiről lemosta a színeket az öregség. Melléje roskadt Jonel úr is. Zsebkendővel törülgette verejtékes homlokát, gyomra émelygett s úgy reszketett benne a lélek, akár a téli kísértet.

- Phü, de nagy volt...! - nyögte ki keservesen. - Elpusztítottad...? - nyitotta ki Duduica a szemét. - Azt hiszem...

-Jaj, Jonel...! Milyen fekete volt és milyen szőrös!

A prefektus úr gondolkodni kezdett. Jó keresztény volt, s ezáltal tudta azt is, hogy feltámadás lehetséges. De, hogy medvéknél is előforduljon ilyesmi, arról még nem hallott. S

mert román volt s nem egészen buta ember, gyorsan elkezdett számot vetni magával: cselekedett-e olyasmit a székelység ellen, aminek következtében a kommandói medvékre rájöhettek a föltámadás? Hát bizony, a számadás rosszul végződött. Kezdett melege lenni a prefektus úrnak. Hátha ezt a Mózsit felbujtotta a többi székely? Hátha nem is jön vissza? Vagy visszajön s az lesz baj...?

(5. fejezet, részlet)

Ez akkor történt, amikor az almák már érni kezdtek, s az őszt a Kommandó tetejéről aláterelte a szeleket, hogy szednék be a fáktól az adót.

Az adóval volt baja Mózsinak is, mert olyan derekasan kiszámolták azt Szentgyörgyön az urak, hogy mind a két üszőt el kellett volna adni ahhoz, hogy a törvény jóllakhassék belőle. Hát már akkor az üszők helyett inkább saját magát indította be Szentgyörgyre.

Hajnalosan kelt útra, a tarisznyába betett egy kis szalonnát meg fokhagymás kolbászt, s a nap, amikor fölkelt a hegy mögül, már ott lelte az országútján, szép mentiben. Hamarosan egy másik ember is előkerült valahonnan, egy korosabb, lógó bajuszos, és egy darabig szépen haladtak egymás mellett, mint az angyalok.

Egy idő múlva aztán Mózsiból előkíváncozott a beszéd.

- A városba? - kérdezte meg az öreget.

Az úgy nézett rá, mint akinek az anyját szidják.

- Mit tehet az ember, ha ilyen a világ!

- Már az igaz - hagyta rá Mózsi is.

Aztán csak mentek egymás mellett. Az első útszéli keresztnél az öreg megállt, levette a kalapját, s keresztet vetett, illendőség szerint. Mikor aztán továbbindult, akkorát sóhajtott, hogy Mózsi nyomban megállt.

- Baj történt? - kérdezte meg.

- Kettőnek is sok - vallotta be az öreg, amikor visszatette fejére a kalapot.

Már a szentgyörgyi hídnál voltak, amikor Mózsi megkérdezte megint.

- Aztán hova?

- Ahol a bajt mérik.

- Nem lehet olcsó hely - vélte Mózsi.

- Nem is - hagyta rá az öreg.

A hídon túl nagy rakás ember serénykedett az úton. Úgy tettek, mintha dolgoznának valamit, pedig csak az utat rontották. Nagy, súlyos fenyőrönköket illesztettek össze, s cölöpöket vertek bele az útba. Mózsi megállt mellettük, s meg az öreg is.

-Dógoznak tán valamit? - kérdezte meg Mózsi az egyik harisnyás legénykét, akiről ismerszett, hogy odavalósi.

- Aki fizet, azt hiszi - felelte a legény.

- Aztán ki az, aki ilyesmiért fizet?

- A mérnökszázados úr.

- Katona?

- Annak látszik.

- S mi kéne hogy legyen?

- Ez? - a legényke fontoskodva tartotta föl az ujját -, ez

éppen tankcsapda!

- Mi a keserűség? - fülelt föl erre az öreg is a gondja mellől.

- Tankcsapda - magyarázta a legény okosan -, gyün a tank, oszt nem fér el tőle az úton, s vissza kell neki térni.

- Okos mesterség - mondotta óvatosan az öreg.

- Okosnak okos - tódította meg Mózsi is -, de hol a tank hozzá?

- Azt már az ellenség kell hozza! - vidámkodott a harisnyás legény.

- Már én inkább elébe vinném - csóválta meg a fejét Mózsi -, semhogy megvárjam, amíg idáig ér!

Az öreg nem szólott semmit, de látszott az arcán, hogy valamin erősen gondolkodik. A város előtt aztán megállott hirtelen, mint a csökönyös számár.

- Én ezt nem kedvelem - jelentette ki határozottan.

- Micsodát? - kérdezte meg Mózsi.

- Ahova gátat építenek, ott árvíz is vagon!

- Azt mondja, ott az út közepin?

- Azt hát. De most már egyebet is tudok.

-Micsodát?

Az öreg főlemelé a mutatóujját, s megfenyegeté vele a világot.

-Hogy miért köll olyan gyorsan az adó!

Csak egymásra néztek, s Mózsiból kicsírázott a felismerés.

- Maga is odamegy, ejszen?

- Én oda.

- Akkor legalább megosszuk egymás között.

- Micsodát? - kérdezte most az öreg.

- Hát az urakat.

A vén bajuszos úgy nézett Mózsira, mint aki fiatalodóban van. Még az arca is kipirosodott az emlékezéstől, hogy neki is nyílt valaha bicska a zsebében.

- Akkor gyerünk - mondotta -, s kezdjük mindjárt a nagyján. De akármilyen vitézi is volt bennük a szándék, egyelőre csak a kapuállóig jutottak vele. Ott állott az ajtó közepében, mint a cövek, nem tért ki se jobbra, se balra, hiába mentek egyenest neki.

- Nocsak - szólt oda Mózsi az öregnek -, ez ejszen mondani akar nekünk valamit.

Azzal megállottak mind a ketten, s nézték a kapuállót, hogy hallam, mit akar. De az csak állt, zsinóros gúnyában, mint a faszent. Egy ideig nézték, aztán Mózsi megunt, s reászólott.

-Mondja már, ne restellje!

Erre aztán mondotta is.

- Mit akarnak?

- Ennyi az egész? - csudálkozott Mózsi -, ezért kár vót megtorlaszolni két tisztességes embert, mert ezt megmondtuk vóna mi ügyis. Sze azért jöttünk, hogy megmondjuk.

- Mondja hát, s ne fecsegen annyit - vakkantott rájuk szigorúan a zsinóros.

Mózsinak megrándult kissé a nyaka, de gyorsan szelídített magán, s úgy mondta, ahogy illik.

- Azt akarjuk, hogy be akarunk menni ebbe az épületbe.

- Hova? - förmedezett még szigorúbb képpel a másik.

Mózsai az öregre nézett, az öreg Mózsira, s aztán mind a ketten az épületet kezdték vizsgálni nagy ügyeléssel.

- Maga öregebb, lát itt egyebet is? - firtatta Mózsai.

- Neked jobb a szemed - óvatzkodott az öreg huncutul.

- Ejszen a pápához hiába akarnánk itten bemenni, ugye?, faggatta Mózsai a kapuállót -, mert ide azt írták ki, hogy adóhivatal, és semmi egyebet.

A zsinóros kezdett megkövéredni, mint a pulykakakas.

- Részegek maguk, vagy bolondok?

- Hát bolondoknak elég bolondok vagyunk, az szentigaz, vallotta be az öreg -, amiért eljöttünk ide. Ha nem kellünk maguknak, ne küldözgessenek írást utánunk máskor. Na, gyere, testvér! Mi a magunkét megtettük.

S azzal még meg is mondotta nyílt szóval, hogy mit tegyenek az urak az írásaikkal, ezután, mert ő mától fogva erre se méltatja őket többé. Erősen megzabosodott az öreg hirtelenjében, csak úgy rángatóztak a bajuszai. Ki is kotorta zsebéből az említett írást, és odalökte a kapuálló elé a földre.

- Gyerünk - mondotta, mint egy hadvezér. S fordult is, mint aki nemcsak beszél, de cselekszik is.

- Álljanak meg! -riadozott utánuk a kapuálló -, álljanak meg na! Hát mért nem mondják mindjárt, hogy idézve vannak!

- Mert az nem a maga dolga, hanem a miénk! - harciaskodott vissza az öreg.

- Ne tüzeljen már úgy, bácsikám, hanem jöjjön vissza - szelídült meg a zsinóros. Azzal még föl is vette a papirost a földről, és reávetett egy pillantást.

- Első emelet hatodik ajtó - jelentette ki -, oda kell menjen maga.

- Hát én megyek - mondotta ki keményen az öreg -, de fizetni egy vasat nem fizetek, hallja-e? Az én pénzemen nem kutyáskodik senki a kapuban, sem zsinórral, sem a nélkül!

Azzal mentek is befelé. Mint egy kimustrált arkangyal, úgy masírozott az öreg a zsinóros kapuálló mellett.

- Rám hiába haragszik - mondotta a kapuőr -, én csak kötelességemet végzem. Ezért fizetnek.

- Tanólja meg, hogy minálunk az ember semmit sem teszen heába - mordult rá vissza az öreg, s még a bajszahegye is villámokat szórt -, s ha én haraguszom, az az én dolgom! Az én pénzemből pedig nem fizetik ezután, ne féljen!

S már szökött is fölfelé a lépcsőn, de úgy, hogy Mózsai alig győzött a nyomán maradni.

- Hát ennek megmondám! - szusszant egyet az öreg a lépcső végiben.

- Sokra nem ment még velem - vélte Mózsai.

- Hát sokra nem - ismerte be az öreg is -, a vastagja ezután jön.

Vizsgálni kezdték az ajtókat, hogy melyik mögé lenne jó bemenni. Hát volt azokon szám is, meg tábla is, elég. Végre meglelték a hatosat is. Megnézték jól. Rusnya egy ajtó volt, annyi bizonyos. Barna és alacsony. Töpörödött, mint a sikari vénasszony. Tábla is feszült rajta, amelyik hirdette nagy betűkkel, hogy „Kivetés”.

- Tán nem vetnek itt ki bennünket? - hökölt meg az öreg.

- Nocsak - rántott egyet Mózsai a nadrágszíján -, mink is ott leszünk!

Aztán levették a kalapjukat, orrukát kifújták, s mikor így elékészítették magukat az ünnepélyes bevonulásra, akkor rátette az öreg a kezét nagy elszántan a kilincsré.

-Hát bémenjünk-e? - nézett még egyszer vissza Mózsira.

- Be hát, ha már itt vagyunk.

Erre aztán elszánta magát az öreg, s lenyomta a kilincset.

Az ajtó kitarult menten, s ők ott állottak.

- No - súgta Mózsai -, lépjen már beljebb. Innen könnyebben kivetnek!

-Tiszta igazad van - dörmögte megszeppenve az öreg és beljebb lépett. Mózsai meg szépen betette maga mögött az ajtót, s ott állottak a szobában.

Mindössze csak két asztal s két szék volt a helyiségben, s a két asztal mögött két személy. Egy férfiú meg egy leányzó. A férfiú az olyan huszonöt esztendősnak látszott, de cingár volt szegény és vékonypénzü, mint akibe csak hálni jár a lélek. A leányzó se lehetett idősebb, de az legalább az elejével pótolta azt, amit a legény elmulasztott. Jó formás vászonceléd volt, annyi biztos. Az öreg óvatosan fordult hátra Mózsaihoz.

- Ezekről aligha kell tartanunk - súgta.

Mózsai se látott veszedelmet, így hát illendőséggel ráköszöntött a szobára.

-Adjon Isten...!

Az asztalnál ülők közül egyik sem felelt, mintha nem is lett volna se fülük, se szájuk. Még csak fel se néztek. A leányzó a körmeit piszkálta mindenféle furcsa szerszámmal, a cingár legényke meg valami színes fedelű könyvet olvasott, s úgy dőlt hátra a széken, mintha ágyban feküdne, így hát aztán csak álltak a fal mellett, Mózsai meg az öreg, s várták, hogy mi lesz.

Idő múltával megszólalt valahol egy csengő. A kisasszony félretette a kézpatkoló szerszámot, felkelt a székből, s benyitott hátul egy ajtón. Hamarosan újból kijött onnan. Ekkor a férfiú is fölnevezett a könyvéből.

- Murizik az öreg? - kérdezte.

- A Bikberg-féle bevallásokat kéri - felelte a kisasszony, és matarászni kezdett a falipolcon egy nagy halom írás között.

- Ma jön be?

-Tízre.

-Aha.

Azzal tovább olvasott a színes fedelű könyvből. A kisasszony is megtalálta rendre, amit keresett, s egy halom papirossal a hóna alatt újra bement azon az ajtón. Majd, hogy esment kijött, odaállt a fiatalember háta mögé.

- Hol van? - kérdezte.

- Most hal meg a hetedik - felelte az, de nem nézett föl a könyvből.

- A parókás báró?

-Ehem.

-Az jó rész. De a legizgalmasabb ezután jön, amikor az elefántcsont-pápaszemes utas összetalálkozik a kékkigyómiával az állatszélidítő kabinjában...

- Hallgasson, hallgasson, ne mondja el előre! - rémüldözött a férfiú, és izgalomban majdnem ráfeküdt a könyvre.

- Érted te ezt a beszédet? - kérdezte az öreg Mózsaitól.

Mózsai megvonta a vállát.

- Úgy hallatszik, mintha magyarul lenne, s mégsem az.

A halk beszédre fölnézett a kisasszony, összeráncolta a szemöldökét és megkérdezte:

- Mit akarnak?

- Igazságot - mondotta az öreg harciasan, és lépett is egyet hozzá.

A fiatalember fölpillantott a könyvből és elvihogta magát.

- Jó vicc! Menjen az igazságügy minisztériumba!

- Megyek én - egyezett bele az öreg -, csak mondják meg, hogy merre van!

- Budapesten - heherészett a könyves.

- Közelebb nincsen? - kapott csudálkozva az öreg a bajuszához.

- Hozhattak volna pedig abból is keveset - toldotta hozzá

Mózsai is a magáét -, elfért volna a többi között!

- Vicces emberek maguk - mondotta a másik és ásitott.

Aztán a könyvet letette maga elé az asztalra. A kisasszony már újra a körmeit rendezgette, mint az éjféli háborúra készülődő cirmos.

- Az adó dolgáért jöttem volna - jelentette az öreg. - Ihol az írás!

Azzal odadöcögött az asztalhoz, s letette reá a papírt.

Erre Mózsai is előkotorta a magáét, s odatette az öregé mellé.

- Itt van ez is, ni.

A hivatali férfiú megnézte nagy álmosan az egyiket, aztán a másikat.

- Nincsenek megelégedve a kivetéssel? - kérdezte.

- Hogy értsük ezt? - kapta föl az öreg a fejét és harciasán körülnézett. Ezt tette Mózsai is, de nem látott veszedelmet sehol.

- Hogy sokallja-e az adót? - fordította át a kérdést magyarrá a nyeszlett.

- Sokallani nem sokallanánk mi áztat - csavart egyet az öreg a bajuszán -, csak éppen hogy nem tudjuk megfizetni.

- Szóval haladékot kérnek? Mi?

- Mégpedig végérvényeset! - emelte föl az öreg az ujját.

- Hogy értsen ezt? - meresztette el a másik a szemét.

Még a kisasszony is abbahagyta a körömmunkát, s úgy nézett az öregre, mintha soha addig vénembert nem látott volna.

- Úgy, hogy sem most, sem hónap, sem egy esztendő múltával, sem tízzel, én ezt a pénzt meg nem fizethetem!

- S miért?

- Azért, kérem, tüzelt az öreg, mert én a rományok alatt mind a huszonkét esztendőt egybevéve nem fizettem annyit, mint amennyit maguk itten egy esztendőre követelnek rajtam. Márpedig ide hallgasson! Ha az ellenségem, aki számára én csak egy bűdös székely voltam, beérte huszonkét esztendő alatt ennyivel, magiknak akkor százhuszonkettőre is sok kell legyen, sze tán azért gyűttek, hogy segítsenek, igaz-e?

- Hehehe! - kacarászott a fiatalember -, ravasz ember maga, apám! Csakhogy az államnak kell ám a pénz! Utakat kell csináltatnunk maguknak, tisztviselőlakásokat kell építsünk maguknak, mert itt semmi nincsen!

De az öreg nem hagyta magát.

- Akinek nem jók a mi utaink, ne gyűjön ide! Vagy csináljon jobbat a maga pénzén, s ne az enyimen!

Kezdett volna már belejönni, csakhogy abban a percben megnyílt az ajtó, s beviharzott rajta egy szép, nagy hasú úr. Bent se volt még egészen, s már úgy pattant föl az álmos legényke az asztal mellől, mint a bogár.

- Alázatos tisztelem, méltóságos uram... alázatos tisztelem - s úgy hajladozott, hogy rossz volt nézni.

- Bent van a Furmann méltóságos úr? - kérdezte a hasas.

- Igenis alázatosan, méltóságos uram..., öméltósága már várja méltóságos uramat. Méltóztassék parancsolni...

A fakutyamosoly még akkor is az arcán száradott, mikor az ajtót már betette mögötte megint. Aztán visszament az asztalhoz, sóhajtott egyet és leült. Elővette a könyvet is újból.

- Velünk mi lészen? - kérdezte meg Mózsai.

Úgy nézett rá a nyeszlett képű, mintha még sohasé látta volna.

- Mit akarnak maguk tulajdonképpen?

-Mink azt, hogy ne kelljen fizetni - mondotta meg Mózsai egyszerűen.

- Hogy képzelik azt, ember! - csapta le mérgesen a másik a könyvet -, ha valamennyi székely azt mondaná, hogy nem akar fizetni, mi volna?

- Egy országra való okos székely - vélte Mózsai.

- De ki építené a hidakat? A vasutakat? A középületeket?

És ez a sok ember, aki mind maguk miatt van itt, miből élne? Mi? Én miből élnék?

Erőt nekitüzesedett a nyeszlett férfiú, csak úgy verdeste tenyerével az asztal lapját. Mózsai csak hallgatta, az öreg meg egyik lábáról a másikra állott. Aztán nagy ártatlanul az asztalra mutatott Mózsai.

- Ejszen abbul a könyvből, ni.

- Még szentelenkedik is? - szökött föl a másik a székről, akárha megszúrták volna gombostűvel hátul -, a fene a bűdös parasztját, fizetni nem akar, de pimaszkodni azt tud?! Mars ki! Mars ki! - és ujjával úgy mutatott az ajtóra, mintha egyenest a pokol kapuját látta volna maga előtt.

- Nono - hökkent meg Mózsai is, meg az öreg is -, már megkövetjük szépen, de nem azért gyűrtünk...

- Nem tárgyalok magukkal! - rikácsolta a másik -, adjanak be fellebbezést vagy halasztási kérvényt, vagy amit karnak, de csak írásban! Figyelmeztetem azonban, hogy a határidő a mai nappal lejár, utólagos beadványokat nem fogadunk el! Most pedig tessék kimenni! Nem tárgyalok magukkal! Orcátlan parasztok!

Ez már Mózsainak is sok volt, és az öregnek is villámokat kezdtek szórni újra a bajuszai.

- Hallja-e az úr... - kezdte volna el Mózsai a maga indulatát, de az öreg elébe vágott.

- Maga ha akarna se tárgyalhatna velünk! - mondotta ki keményen a szót.

- Mi...?Miért...?- villogtatta a szemét gyanakodva a nyeszlett.

- Azért, mert münk nem tárgyalunk magával, na! - adta meg az öreg a választ, azzal csak odaintett Mózsainak a fejével...

(Folytatjuk)

Tompa László

MAGÁNYOS FENYŐ

Hogy görnyed, mint aki bűnt lakol,
Az ősz cibálta bús bokor!
Az ágakról levert levelek
A szélben föl-, s le keringenek.

Haraszt repül, vén fűz nyikorog...
Minden csupa gyász, por, pernye, homok.
A végét járja minden e zord vidéken –
Csak én nem!

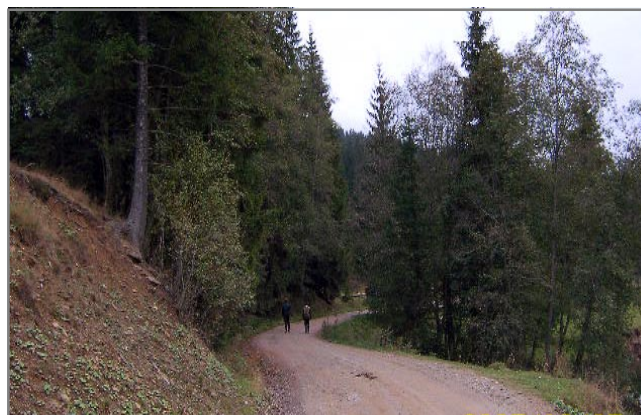
Én, amíg minden omlik, összedől,
Gyökereimmel e kopár fokon –
Bús székelty fenyő – megkapaszkodom,
S állok, daccal, társ nélkül, egyedül.

S míg havat dob rám, hőköpenyt,
Egy szeles nap vagy egy vad éj,
Így biztatom magam, ne félj,
Te tovább tartasz, mint a tél!
A gúnyos holdnak, mely nekem
Halált s hasonlókat emleget,
Így szólok; „uram, láttam én
Már karón varjat eleget!

*Ahol a Tzenhárom almafa cselekménye játszódik: Kommandó
Fotó: Simon Lajos*

Görnyedtem én még máskor is,
Némultan hó és jég alatt,
De törzsem, ágaim akkor is,
A hó alatt is zöld maradt.

Kibírtam én már sok telet;
Míg jöttek, jégtörő szelek;
S gallyaimon, mint húrokon,
Új fuvalmakat zenéltek!
Így múlnak, újulnak évek...
Én az idővel bátran szembenézek!”

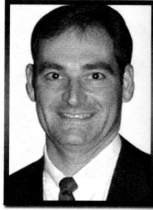

Útban Kommandó felé. Fotó: Simon Lajos

„A PÉNZ NEM MINDEN, DE JÓ HA VAN”

Tapasztalatom szerint, a gazdaságilag független emberek kevesebbet aggódnak a piac és az élet ingadozásai miatt. Átfogó pénzügyi tanácsadással segítünk Önnek lelki nyugalma és vagyoni biztonsága megvalósításában.

Gábor László Vaski, CFP, B.Mus.

Senior Financial Consultant
390 Brant Street Suite 600,
Burlington, ON L7R 4J4

SOLUTIONS BUILT AROUND YOU™

Investors Group Financial Services Inc.

Tel: 905-333-3335, or 1-888-467-8844 (toll free)

Fax: 905-333-3559

e-mail: gabor.vaski@investorsgroup.com

www.investorsgroup.com

- ▶ BEFEKTETÉSI TANÁCSADÁS
- ▶ NYUGDÍJBEFEKTETÉS
- ▶ ADÓTANÁCSADÁS
- ▶ JELZÁLOGKÖLCSÖN
- ▶ BIZTOSÍTÁS*
- ▶ KÉSZPÉNZ KEZELÉS
- ▶ HAGYATÉK,
- ▶ VÉGRENDELET TANÁCSOK
- ▶ BRÓKER SZOLGÁLTATÁSOK

TM Trademarks owned by Investors Group Inc. and licensed to affiliated corporations

* Insurance products and services distributed through I.G. Insurance Services Inc.

Insurance License sponsored by The Great-West Assurance Company

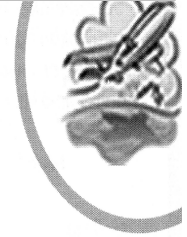
** Brokerage services offered through Investors Group Securities Inc.

**HIRDESSZEN FOLYÓIRATUNKBAN!
A HIRDETÉS MAGÁBAN FOGLALJA AZ
ÉVI ELŐFIZETÉST**

the coffee mill

MAGYAR ÉS EURÓPAI ÉTELEK
A legfinomabb bécsi szelet és gulyásleves
Borjúpaprikás galuskával
Nagy saláta- és szendvicsválaszték
Likőrengedéllyel rendelkezünk
45. éve állunk vendégeink rendelkezésére!
Minden nap nyitva d. e. 10-től este 11-ig
Pénteken és szombaton este 12-ig
99 Yorkville Ave., Toronto, Ontario
416-920-2108
Élőzene péntek, szombat és vasárnap este

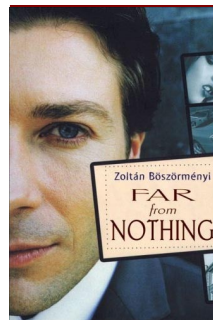
COLUMBUS TRAVEL

**BÁRHOVÁ - BÁRMIKOR - BÁRMELYIK repülővel
MINDEN ár mindig a LEGOLCSÓBB!**

311 Sheppard Ave. East
Willowdale, Ont. M2N 3B3
Telefon: 416-224-5800
Fax: 416-224-5459
Toll free: 1-866-853-9304

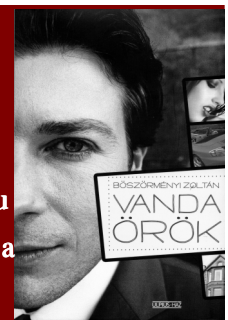
1262 Hurontario Street,
Mississauga, Ont. L5G 3H3
Telefon: 905-271-1271
Fax: 905-271-7255
Toll free: 1-800-390-5292

**BÖSZÖRMÉNYI
ZOLTÁN
KÖNYVE**

www.ulpius.hu

www.amazon.ca

www.exileeditions.com

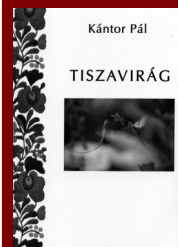
www.indigochapters.com

Megrendelhető:

SC Kalauz SRL, Banca Transilvania, Cluj,
cont: RO70BTRL01304202941257XX, cod
SWITT BTRL RO22, Románia.

Külföldre (bárhová) három hónapra az
előfizetés díja 15 euró, egy évre 60 euró

**Megjelent
Kántor Pál
Tiszavirág c. kötete**

**Megrendelhető:
kantor@oxford.net**

**SZÉKESFEHÉRVÁRI NEMZETŐRÖK EGYESÜLETE
BUDAPESTI RENDVÉDELMI CSOPORT**

Külföldön élő magyar közösségekkel keresi
a kapcsolatot

Elérhetőség: rendvedelem@freemail.hu

Kányádi Sándor

A KÖKÖSI HÍDON

Lassított a vonat a kökösi hídon.
Jődögélt mögöttünk szaporán az alkony,
poros köpönyegét félvállra hajtva
föl is kapaszkodott a hátsó kocsira.

Lenn a Feketeügy feketén csillogott,
békességes esti harangszót ringatott.
Szívem köré apró, fényes tüzek gyúltak:
kerestem a parton, kerestem a múltat.

Béhunytam a szemem, hátha úgy meglátnám
Gábor Áron mestert szürke paripáján.
Prázsmár felől szörnyű por és füst kavargott,
s dörögtek a hídfőn a székeley harangok.

Fotó: Simon Lajos

*A Feketeügy, amely hallotta valamikor
Gábor Áron ágyújának dörgését*

Sándor Kányádi

PICTURE POSTCARD (KÉPESLAP)

the winter we're having is old fashioned hard
raises the ground level close to a yard
the evenings have mammoth-size nothing to say
more silence is what one digs up by day
under the ice-shield of tough solitude
for the fish we save some leftover food
the land is by winter winds steadily scraped
the wind is its monster-sized huge razor blade
with brueghel's perfection the ripening frost
on creek-hugging willow twigs gets itself mossed
white patches grow out of all things around
white blood cells filtering out of the ground

Translated by Paul Sohar

AMERIKAI MAGYAR ÚJSÁG - HUNGARIAN MONTHLY
P.O. Box 7416, Baltimore, Md
21227-0416. USA

Fotó: Kralovánszky Balázs

ZENÉS GÁLAEST TORONTÓBAN

Hatalmas érdeklődés előzte meg a magyarországi énekesek torontói fellépését. Nostalgia-estet ígért a meghívó – és ez már magában csábítólag hat egy olyan magyar közösségre, amely egészen távol él a nemzeti kultúra forrásvidékétől. A vendégművészek nemcsak a Magyar Kultúrközpontban, hanem az Első Magyar Református Egyház évfordulós ebédjén is felléptek, és műsorukkal azt az élményt nyújtották a hallgatónak, amire vágytak. Az előadásukban felhangzott örökzöld melódiák idézték meg az elmúlt ifjúságot, az óhazai évek letűnt korát.

A Déryné-díjas bájos Nagy Ibolya Szombathelyen született, 18 éves koráig ott töltötte gyermek- és ifjúkorát. Ezekben az években sok meghatározó élmény segítette az énekes pálya felé. Ezek egyike, hogy már 9 éves korában szólót énekelt a Tanárképző Főiskola kórusában. Tanulmányait zeneiskolában kezdte, ahol hegedülni és zongorázni tanult, majd a Debreceni Zeneművészeti Főiskolán magánének és zeneelmélet szakon diplomázott. A főiskolai diploma megszerzése után a Miskolci Nemzeti Színház szerződtette mint énekes színésznőt. Játzott operát és prózai főszerepet egyaránt, de igazából az operett világában érezte a legjobban otthon magát, mert itt minden együtt van, amit egy zenés színésznő kívánhat. Vendégként sok más színházban is énekelt, miközben szabadúszóként dolgozott. Jelenleg az Interoperett koncertjein énekel rendszeresen a budapesti Belvárosi Színházban.

Krasznai Tamás a Győri Nemzeti Színház magánénekes. A csornai esztergályosból lett előadóművész. A slágerré vált *A csornai Koronára süt a nap* című népdal, amivel az 1970-es Röpülj Páva vetélkedő döntőse lett, meghatározta Krasznai Tamás egész szakmai előrehaladását. Később elvégezte a SzAk operett-musical szakát, kilépett a népdaléneklés kereteiből. Másfél évadon keresztül a Fővárosi Operett-, később a győri Kisfaludy Színház énekeseként működött. Azóta gazdag repertoárral mutatkozott be minden fellépésén. A János vitéz Kukorica Jancsiját, az Egy rózsaszálat, Darumadár fenn az égen-t, Bob herceget a hallgatók mindig kitörő lelkesedéssel és tapssal fogadják. “- Addig leszek boldog, ameddig úgy élem az életemet, hogy a művészet kiegészíti, az összes többit, ami még ezen kívül van. Mindig emlékezni kell arra, ami az idős bölcsektől ledesztillálódik az emberben, és azt fel tudja használni a saját élete folyásában” - mondta egyik interjújában.

COMMEMORATION OF
ALBERT WASS'
100TH BIRTHDAY

Albert Wass

MAN BY THE SIDE OF THE ROAD

(Excerpt)

There was one more flower on the side of the road, an insignificant little flower. Perhaps the very last one of that tragic by-gone Fall. There was a man standing next to the flower. A big, bony man; leaning, hovering over that little flower. It was a strange and unusual sight, the man and the flower on the gray, rain-drenched meadow along the road.

It was the Fall of 1944. The long, endless line of covered wagons were slowly wobbling along the winding dirt road, from East to West — refugee wagons. We were all refugees that long-gone Fall. Beyond the meadow I could see the fields. There was something sinister in the way those fields stretched out into the gray and misty late afternoon, empty and lifeless. Yes, one could feel the nearness of death lurking somewhere that day. The way the wheels creaked, rattled, and moaned, and the way the afternoon kept facing and turning grayer and darker. Yes, one could feel the nearness of death. One could hear the sound of the cannons. And there on that small patch of meadow stood that man; motionless, staring down at that flower. Like someone who got stuck on a thought. It was very strange the way he stood there, that big man, on the side of the road, looking at that flower.

Then suddenly, with an abrupt motion, he bent over and picked up the flower. He looked around almost embarrassed, and caught sight of me. For a moment or two he seemed to be deliberating, then he began to come toward me with long, tired steps, and the flower in his big, bony, calloused hand.

"That's the last one, I guess", he said when he stopped beside me. His voice was deep, raspy, and almost damp, as though it had been soaked by rain. That voice reminded me of something but I couldn't tell what.

"Yes," I answered, somewhat embarrassed. "It might be the last one..."; and suddenly I began to hear another voice, very far and very faint. A voice similar to his and still different, and I felt hot tears rising up behind my eyeballs and then I knew. My father had the same tone of voice when we said good-bye to each other a couple of weeks before.

"Yes," the man with the flower in his hand spoke again with a deep sigh, "Down there, in the valley, is the border; by those woods. D'you see those woods down there? That's where Transylvania comes to an end."

I looked in the direction his big bony finger pointed. Down at the foot of the hill there was a forest, stretching dark and silent into the distance. The long, winding dirt road disappeared in it and it seemed as though it was swallowing up

one refugee wagon after another. Beyond that forest was the fiat land, covered with the gray mist of the Fall. Side by side we walked slowly downward along the wagon train. The wheels cut deep into the wet clay; and the tired, emaciated horses were leaning into the harness, heads bent. Somewhere a man cursed and a child cried. In front of us a lean, sad dog was trotting loyally along the wagon it seemed to belong to, and its wet gray hair was full of burrs. The wagon was loaded high with boxes, sacks, blankets, and bundles. Pale, bony women sat on top of the bundles; with bowed heads, tilting, nodding back and forth to the rhythm of the bouncing of the wagon. Their hands clutched something tightly, a bundle of clothes, a child, a few keepsakes from home. Now and then distant thunder shook the monotonous sound of the wheels and one could see on the faces that they all knew; behind them soldiers were blowing up bridges. The bridges that tied together the dear and familiar past with the uncertain and frightening future. "My wagon is way up front", the man said, "already in those woods down there. Maybe even across."

I knew he was thinking of our homeland behind us, and I felt his thoughts aching in my heart. He kept on walking beside me in silence, holding the little flower in his big, bony hands with so much care, so much tenderness, as if he were holding something very precious and very holy. I took a good look at him from the side. He was tall and bony, about sixty years of age. His strong, square chin had not seen a razor for days, and he wore an old faded hunting hat on his head. His clothes were of heavy, homespun wool and his boots were the kind foresters wore. I would have liked to see his eyes but he held his head bent toward the ground and all I could see was his heavy bristly brows.

"Are you with troops?", he asked me suddenly, glancing at my uniform, "or ..."

I could see his eyes now. They were blue, light blue, almost green, almost greenish blue. There was something in those eyes, something very deep.

"Yes", I answered. "My company is over there on that hilltop. We are going to defend it when the Russians get here", I assured him. "We are sure going to defend it..." Then I added, "I just had to take a walk." He nodded. "Yeah, the woods; I know the feeling when one seeks the woods. But those down there are not that kind of woods."

I must have given him a surprised look for he shook his head. "You'll see, that down there isn't our kind of woods."

"Have you ever been there?", I asked. He shook his head again.

"No. But I'm sure it's different down there. Transylvania, our homeland ends there in those woods. That's why."

As we came closer and closer to the woods, I could feel clearly that the man was right. The road became steep and even more winding than before. The wagons were struggling through deep bogs and yellow clay — mud splashed under the horses' hooves. Below the hill there was the forest, motionless and dark. Scrawny branches of leafless oaks were piercing the gray mist of the descending evening and one could feel it from far that those trees were wet and lifeless

like coffins left out in the rain. Yes, the closer we came to it, the more I knew; the man there, next to me, was right. The forest below us was like a coffin already nailed tight.

Down there at the foot of the hill the menacing sound of the cannons grew dull. Somewhere high above us on the gray misty sky there was the roar of airplanes. On one of the wagons a small boy, about ten years old, said with great authority, "heavy bombers". His clear, clean voice that sounded like a small silver bell, broke away from the words and roused aching memories within me: "Meadow lark! Butterfly! Cranes!" I could hear my own voice from the distant past when I was sitting beside my father on the buggy. I kept saying everything my eyes could find across the sunny landscape. Meadow lark, butterfly, cranes... and I could suddenly feel in my mouth the taste of the apples from Grandfather's orchard.

My God, I thought suddenly, what has happened to this world of ours that has turned the meadow lark and the butterfly into heavy bombers, from the mouth of a child!

Then suddenly I caught the smell of the forest. I had to stop for a second to take a deep breath. It was that strange bitter smell of fallen leaves, wet moss, and wilted flowers, that tear-jerking familiar scent. The smell of many, many autumns when I roamed the woods with my father; guns on our shoulders, and happy hounds searching the thickets around us. The man stopped too.

"Well, here we are", he said in a low, rasping voice that seemed as heavy as one of those wet brown leaves which fall belatedly from the sleeping trees and remind one of something; of something sad...

... It was about noon time. The sun was shining bright out of the dark blue sky. There was a lazy breeze stirring gently along the creek, loaded with the cool scents of distant hollows. Blue, yellow, and pink flowers were blooming on the slopes. We were walking there, side by side, my son and I, and I was telling him about the old Hungary, the one that left me behind twenty-three years ago, and everything I told him about it was good and beautiful. For that's the way it is, every time we talk to our sons about the past. By then we mostly forgot all that was ugly, anyhow. And if not... why talk about it?

"We rounded a curve, the trees opened up in front and suddenly there was the village. The church, the steeple, and the flag on the steeple. I stopped and took off my hat. For a second Lajos looked at me, surprised, then he took off his hat, too. 'Aren't these three colours beautiful together?' I asked him and felt the tears coming to my eyes. He nodded. 'They are beautiful/ he said, 'because they stand for law, order, and justice.' We stood there for awhile looking at the white steeple with our old flag on top, rising over the green of the trees. Then we put on our hats again and kept walking toward the steeple and the flag.

"When we got down, the first Hungarian troops were already in the village. There was a big triumphal arch standing in front of the schoolhouse, decorated with spruce branches, flowers, and little flags. Under the arch stood our preacher who was in the middle of his welcome speech. In

front of him a few gold-buttoned officers with stars on their collars, farther back automobiles, and columns of soldiers at stiff attention. There were flowers on the soldiers' caps. And a big crowd of people all around the village square. It was a great, solemn, and impressive moment."

The man's voice faltered then silence fell over us. A deep dark silence, loaded with bleeding memories. I could hear the condensed fog drip from the trees above us. One drop fell upon my hand...

"Perhaps you are familiar with the feeling when something deep in one's heart becomes so tight that it forces tears into your eyes, and you straighten yourself out and stand there, stiff, while your throat tightens more and more... but your throat is so tight, you can feel the muscles turning into steel on your neck and you are embarrassed because tears are running down your face and you are afraid somebody may notice it... I don't know whether you ever encountered this feeling. I stood there on the edge of the square, about a good hundred steps from the arch, and I heard the preacher talk, and a lieutenant colonel answer him. I was too far to understand the words, but the music of the Hungarian language rang a cord deep inside me somewhere and I knew that what was happening there was something big, something very great and important. That there were soldiers in our village who spoke our language and marched under the very same flag that was taken away from us by force and brutality some long years ago.

"Then the welcome celebration was over. We sang the Hungarian anthem, the soldiers stood at attention and tears ran down the furrowed faces of old Hungarian mountain men. Then the sound of commands, sharp as a whip, and the motors began to roar, girls ran out into the front of the huge army vehicles and threw flowers under the big dusty wheels. Then tight columns of infantry came marching through under the arch. Old Hungarian soldier songs rattled the windows, songs we hadn't heard for so long. People waved and shouted and sang with the soldiers until they lost their voices. Then the soldiers left, the dust settled down behind them, and we were still standing there, staring at the arch, the flags, the flowers, just standing there without a word but with a feeling that something really great had happened to us... the land which was our homeland for twenty-two years became once again our country.

"An automobile came rattling up the road, and stopped in front of the schoolhouse. Two Hungarian army officers stepped out of it. One of the officers had a roll of paper under his arm. He unrolled it carefully and fastened it with thumb tacks to the bulletin board. It was a placard, painted with vivid colors; green mountains in the background, white church in front, and big red letters across the picture. By that time there was a crowd gathered around the two officers and one of them began to read the words printed on the placard; haltingly, slowly, like people do when they are not used to much reading. "Tran...sylv...vania... is Hun...Hungarian... again."

"Everybody was staring at the pretty picture with the

green mountains and the white church, listening to the man read the words. There was a deep silence over the village square. Then the officer who put up the placard on the bulletin board of the schoolhouse, turned around to face the crowd. He was a good-looking young man with a cocky little mustache. He wore two golden stars on his collar. 'Well, good people' he said, 'we brought you liberation!' His words were sharp, almost provocative. 'God bless you, Mr. Officer,' said one of the older peasants and the crowd muttered it after him, 'God bless you.' Some of them even tipped their straw hats. 'Well, that's it!' said the officer, with a friendly grin on his face, and started back for the car where his fellow officer was waiting for him.

'And then, something happened. A gray-haired tall old man wearing the usual garb of the mountain shepherds, stepped forward, right in front of the officer. 'I beg your pardon, Mr. Officer...', he spoke in a deep voice that rang like old hollow trees on the mountain ridges when hit by the butt of an axe. 'What's the matter, old man?' the officer stopped in his track with a surprised look on his face. 'Well, I apologize, Mr. Officer, for stopping you like this,' the old shepherd went on undisturbed, 'but I wish you would explain it to us simple mountain peasants, sir, what that fancy writing means when it says Transylvania is Hungarian again.'

'The officer's face grew red, 'What?' he snapped at the old man. This has to be explained to you? It means that Transylvania is ours again! We will turn it Hungarian again! That's what it means! Understand?' The old shepherd shook his head and said quietly, 'Well, don't be offended, sir, but we were Hungarians all the time, even before you came!'

'Whether the perky little lieutenant heard what the old man said or not, I could not tell, for he seemed to be in a big hurry, and before the slow speaking shepherd finished what he had to say, he was already halfway in the car. But all of us who stood there, heard it well. And I think later, as time went on, we remembered many times of that fancy placard and what the old shepherd had to say about it. At least I, for one, recalled it many times.'

'Well, let me say this: I had no desire whatsoever to become again an office holder, no matter how high ranking in the forestry service. I got used to my free way of life and hated the thought of being locked into an office again. Anna . . . well she was secretly hoping that we would return to the lodge where our life together began. But not me. However, I admit, I was sure they would reinstate me to my office from which the Rumanians kicked me out of for twenty-two years. I expected it. It seemed obvious that with all the Rumanians gone the empty offices would be filled with us, loyal patriots who stayed there, no matter what, holding on to the land and the country which was ours, in spite of all the humiliations dished out to us by the Rumanian office holders.'

'But it never happened. The jobs, the positions were distributed in Budapest by those who were there at the foot of the cross, so to speak.'...

(to be continued)

A TO, TÁ szógyök az ősnyelv gyökeinek egyike. Jelentése: egy vagy több irányba kiterjedő, szétfele tartó, végül is e gyök távolító értelemnyű. Ennek az ősgyöknek a távolító értelemnyé adja meg például a tol, túl, -tól, -től, toj (kitolja magából), taliga (tol-og-a), talicska (tol-icska) stb., s mint szétterülő: talaj, telep, terep, tér, tanya, táj, tál, tálca, tát, tágul, tágas, taszít, tart (valamerre), tántorít, ténfereg stb. szavak jelentését. Tehát számunkra nem idegenből átvett ez a gyök.

TO, TÁ régi kiejtéssel: tou, táo. Ezekből az ősi, kettős magánhangzós gyökszavainkból a szóvégi magánhangzó vagy kiesett vagy v-vé vált idővel, mint: houhav- hó, szöü-szöv-szó. Így keletkezett a TO, TA ősgyök tov, tav kiejtési változata is. Pl. táv, tova, távol, távolság, távolít, távlat, távozik, tavaly, de innen a távla, v-b módosulattal: tábla (számos nyelvben a v-t b-nek ejtve: tabula, tablett) szó is, mert hogy ez is szétterülő. Maga a tav, tó, tócsa szó is egyszerűen csak kiterjedőt, szétterülőt jelent, semmi mást ne gondoljunk hozzá.

E TO, TÁ, régiesen: tou, táo gyökből az egykori táos, touos, u-v: tovos, tovosz, ma tavasz szó. Tavasz jelentése tehát annyi, mint ta-os: szétmenős, azaz olvadás, tócsás. Erre több tökéletes igazolás is található.

1) Az ógörögben (mivel v hangot nem ejtettek, helyette leggyakrabban ph [.] betűvel jelzett hang szerepelt: 'td'phosz' [ôü.fí.], azaz tüfosz, mai kiejtéssel: tavasz, szótári jelentése pedig: tócsa, tocs. Egyébként megjegyzem, mert nem igazán közismert, hogy az ógörög kori -osz helyett ma gyakran -os szerepel (pl. ógörög édűsz ma édes, megasz ma magas, pürrosz ma piros).

2) A latinban v-b cserével: a) 'tabeo' > taveo, azaz tavol: tóvá válik, 'tabes' > taves, azaz tavasz = olvadás, 'tabesco' > tavesko, azaz taviskol, tavacsckál = olvad.

3) A szlovákban 'tavít' [tavít'] = olvaszt, 'tavics' [tavič] = olvasztár.

4) Angol 'thaw' = olvadás, kiolvad, megolvaszt. Lám, az angolban - s látjuk alább, hogy a németben is - még a szép, régi kettős magánhangzóval ejtik a tó (tou) és a tócs (tauch) szót.

5) Német 'taucher' (tauch + er) = tócsér, ami alatt búvárt értenek.

A tapasztalat szerint is tocsogós, locs-pocs időszak a tavasz.

Rose Dancs

THE ANTHEM

Translated by George Telch

It was 1958...

On that March day, the wind was blowing dark heavy snow laden clouds from the direction of Órkő (Guardian Rock). It was a sad, depressing weather. Although we were only twelve-years old, even we felt sad. We were a bit noisy and curious, but always hungry adolescents. It annoyed our self-respect that we were considered to be greenhorns at school...

Oh the Big Boys! The boys in Grade 11; they were something!... they wore a ribbon on their jackets which designated them that they were preparing for graduation. The letter "M" signified that they were studying for the next Matriculation Exam. All of us were secretly in love with every other of the Big Boys, which, of course they were not aware of. They did not know that we, little sparrows, even existed.

On that day, as if the world had ended, as if even the ancient walls had shuddered in fright at a great secret. As we formed up into columns at the end of recess, the ranks of the Big Boys seemed suddenly thinned out. It was not even a proper column anymore, they were in a hodgepodge, milling around. The teacher on duty, John Kelemen, was not yelling at them as he was accustomed to. We, the Juniors heard that during the night the secret police arrested a group of the Big Boys because they placed a wreath at the lion statue in the park.

It was March 15th.

The story sounded strange, because daily, as we passed by the statue, the lads climbed onto the lion and rode on it. Who would have thought that it would be so dangerous to even go near it. So what if they put some flowers on it on March 15th?

... On that tearful morning we just could not understand what could have happened—what terrible thing—in the night before. Why were those proud young men arrested?

We girls were exerting ourselves to figure out who was missing that day, but with little result. Csaba Jancsó, Bordás, Julcsák...

"Dear God, his Mother will die if they jail her son!" I whispered to Manyi Barcza. The two of us wore the same kind of skirt in the afternoons, as if we were twins. During the day wearing of school uniform was obligatory. Mrs. Julcsák sewed our pleated skirts for us.

"Oh indeed!" lamented Manyi like a grownup.

On the other hand we were starting to enjoy the situation, because we thought we knew something. We knew a couple of the missing boys. Then it came out that there were others arrested. Our next-door neighbour, for example, Leslie Szabó and Szabolcs Kovacs . . .

The teachers, all pale and haggard looking were coming and going with great zeal. They held their classes, but both the teachers and the students could hardly wait for the fifty minutes to pass and the sound of the bell signifying the end of the period. From the third period onward, every movement, every word had a special significance. Almost every minute we elbowed each other in the side and whispered:

"Look teacher Auntie Eta didn't put on her lipstick" laughed Bertha, but immediately shut her mouth because Annika hissed at her: "Charlie B. is her sister's son. She loves him, besides, she is his Godmother. So she doesn't feel like putting on makeup."

We knew this to be true, because Annika's Mother was a close friend of Auntie Eta. We were envious of Annika, because when they met in the corridor, she always ran to Auntie Eta and hugged her...

"Did you see Mr. Harko? Twice he broke the chalk on the blackboard."

"Yes, he is so nervous. He doesn't know what he is doing" reasoned Daniel Bara.

"Why should he be nervous?—he doesn't have a son!" butted into the conversation Magda Szabo.

"Wouldn't you be nervous, if you knew that your friend's son was in jail? After all, he taught them" answered rudely Bozsó. This time we thought he was right.

"Excuse me!" sniffed delicately Magda and resentfully turned her back.

"Turkey!" started up Bozsó, but bit off the rest of his comment. His older brother is in the graduating class too; who knows what they were saying at home, maybe it is better if he kept quiet.

Shutting up immediately was advisable for us all, because, the fearful Vice-Principal, Comrade Martha appeared at the end of the corridor screeching so fearfully, that our blood curdled. We were in dreadful fear of her. She slapped us in the face left and right, so that we, the poor victims saw stars. She did this when she was in a good mood. But in a dark, miserable and stormy mood, which possessed her that day, we could expect much worse. We were shocked that she chose our class. She slammed the door open and burst in, stopping at the first row.

We stood at attention and stared, holding our breath. The next period was to be Hungarian Literature. We liked our teacher, Mr. Eröss. He was a very exacting but pleasant and a good teacher. He was seven minutes late already when the Vice-Principal burst in and we knew that she will ask us who was supposed to take the class. Poor teacher. What will he do when she starts to scream at him for his lateness. But the woman did not ask about the teacher, instead she asked who the weekly duty monitor was.

"I am," whispered a frightened Irma Kiss, and, she rushed to the blackboard to write the names of the misbehaving students on it.

"What is your name?" the "Great Power" looked at her with piercing eyes. Poor Irma, she was practically shaking in her boots when she said her name... "Irma Kiss."

"Who misbehaved up to now? I don't see any names on the blackboard, although there was noise in the class before I stepped in. How are you carrying out your duty, what kind of monitor are you Irma Kiss?"

She looked around victoriously; her glance did not promise anything good. Then addressing Irma, she said:

"Write up everyone who makes the slightest sound, un-

derstood? If you don't, you will be in trouble. Is that clear Irma Kiss?"

"Yes, I understood..."

"So. Today the Hungarian period is cancelled. There is no teacher, but no one can go home. Take out your copybooks and do your homework! You will work in silence until they ring the bell at the end of the period. Understood?"

Her glance didn't leave any doubt that she would tear our ears off if we didn't carry out her instructions. When she marched out at last, we sat and took out our copybooks from our satchels. We carefully whispered to each other: what could have happened to Mr. János Eröss? He was never sick, and now, suddenly...

That day the final period was Music. We liked this subject, because we could stand up and even push each other around a bit, the teacher didn't mind.

The Music teacher was a tall thin young man. Had he mingled with the Graduating class in the school yard, they could have mistaken him to be a student. If we were talking loudly, he would stop his lecture and wait until we settled down. It seemed as if he were embarrassed to rebuke us.

He sang beautifully and we liked especially the song entitled "I tied my horse to the red-apple tree." He taught us many old folk songs and didn't like the pop songs. It was under his tutelage that we began appreciating the difference between "Turbulent Nyárád river" and "Acacia Road," and the beauties of the old folk songs. At such a young age one is capable to learn lifelong values.

I remember that we always implored him toward the end of the periods to sing some favourite of his. He gladly obliged us.

Outside it started to snow. Through the window we could see the park and how the snow was covering the trees. I thought that the air must have become quite cold and that I was lucky to have worn my winter coat.

"The weather is deceptive" my Mother said when she saw that I was going out only in a sweater. She was right to order me to wear warm clothes.

The music class was continuing in a casual confused manner. Who would have noticed that the young Music Teacher was paler than at other times and shaken? Had we noticed it, we would not have paid any attention to it. We were glad that we could loosen up our tensions, which the general atmosphere of the school engendered. And anyway, we knew that the bell would sound soon and in half an hour, we will be at home eating a delightful hot soup. After that there will be crêpes with jam filling.

Meanwhile, Julie whispered to me "Did you see how Mr. Skylark's hands are shaking?"

"He is probably hungry too, that's why." I said jokingly.

Truly, he did look worn then, the poor man. Suddenly he concluded his lesson, gave us some homework and stuffed his papers into his well-worn briefcase. We had to line up at the front of the class before leaving. Yet, strangely enough, although we were hungry, no one was in a hurry to leave. We dilly-dallied around; we wanted to chat with the teacher. Maybe he could tell us what is true about the horrible news.

"Sir, please sing us something."

I can't recall who asked this, but I remember clearly that it was Zajzon who said: "Please sing us the Hungarian National Anthem."

There was an astounded silence for a moment. Then we all started to beg him, clamoring:

"Please sing it! Please sing it!"

We were jumping up and down to emphasise our request and win the battle. "Please sing the Anthem."

He looked at us, pale, uncertain and he started:

"*Isten, áldd meg a magyart...*" - "*God bless Hungary...*"

For years we sang the Romanian National Anthem without understanding one word of it. We also knew the Soviet Anthem's tune and words and the International too, but up to this moment I never heard the Hungarian one. Our young teacher sang it so beautifully. I decided that when I get home, I will ask my father to sing it for me. I will learn it too; Dad must know it, because he always sings while working. I got stuck at this thought.

He sang:

"*Megbűnhötte már e nép a múltat s jövőjét.*"

"*This Nation has already suffered for the past and the future,*" and our teacher burst into loud sobs.

He had been standing at attention... Then, for a moment, he abandoned himself to his tears. He could barely grab hold of his old briefcase and run out of the class.

We never saw him again. As if the March snow had swallowed even his tracks...

Éltés Barna: Portré II; fa, mész, 26x14x9cm

Tompá László

LÓFÜRÖSZTÉS

Vasalt paták csattognak a kavicsos parton...
 Két székely lovas jó két pár lóval a vízre -
 Rögtön le harisnyát, inget, - s már benne csobognak.
 A víz hamar az állatok szügyéig ér föl,
 Sodorná is őket, de szorulnak a térdek,
 S működnek a sarkak, fordulást követelve -
 A lovak nyúlt nyakkal engednek a parancsnak,
 Így fordulnak, megúszva, föl és le néhányszor,
 Míg egyik legény rikkant, s hetykén veti hátra:
 Szorítsad, Imre! S ez rá: Ne hagyj magad, Áron!
 S kacagnak nyersen a játszadozáshoz -

Majd ezt megunva, kiállnak a partmenti sekélybe,
 Szikkadni a napra, mely roppant fényt, hevet süt!
 Aranypor a sok csepp, megrázkódván az állat!
 Így lovukon, szinte helyükre kövülve időznek,
 Két szíjas székely, bajviselt, bús, konokarcú -
 Fölöttük madár hűz, árnyvető fellegek úsznak -
 A dél meg izzóbb -, ők állnak rezzenetlen
 Szoborként. Egykor így álltak (ők vagy apáik)
 A Prutnál is, - így a gránátszaggatta Doberdó
 Szikláján, - akár Pennsylvania gyilkos levegőjű
 Bányáiban, s álltak, ahol csak állniok kellett,
 Kesorú daccal, a sorsnak szembeszegülve.

S én nem tudom a sorsot, mit tartogat még ezutánra,
 E végzetes ég alatt lesz-e még öröm?
 De tudok annyit, hogy ha öröm helyett
 Tüzes mennykövek szakadnak is itt le,
 - Míg gyászosan évek százai húznak el -
 Ők örömtelenül is, ha kínba tébolyodottan:
 Itt fognak állni örökké, - hogy Imre szorítja,
 Áron pedig... Áron nem hagyja magát!

Sándor Kányádi

OUT OF GOD'S SIGHT

empty mangers empty stalls
 christmas here no longer calls
 no use waiting for
 the wisemen at the door
 the creator's got a lot to do
 can't see to all those in the queue
 far star is that sun
 to shine on everyone
 we know we must have faith in him
 but the evenings are so dim
 and the lack of loving care
 leaves us feeling cold and bare
 in foresight oh lord you don't lack
 but take a look behind your back
 we've been stuck here for a while
 waiting for your blessing smile

Áprily Lajos

TETŐN

Ősz nem sodort még annyi lombot,
 annyi riadt szót: "Minden összeomlott..."

Nappal kószáltam, éjjel nem pihentem,
 vasárnap reggel a hegyekre mentem.
 Ott lent sötét lombot sodort a katlan.
 Itt fenn: a vén hegy állott mozdulatlan.

Időkbe látó meztelen tetején
 tisztást vetett a bujdosó verőfény.

Ott lenn: zsibongott még a völgy a láztól.
 Itt fenn fehér sajttal kínált a pásztor.
 És békességes szót ejtett a szája,
 és békességgel várt az esztenája.

Távol, hol már a hó királya hódít,
 az ég lengette örök lobogóit.

Tekintetem szárnyat repesve bontott,
 átöleltem a hullám-horizontot
 s tetőit, többet száznál és ezernél-
 s titokzatos szót mondtam akkor: Erdély...

Sándor Kányádi

**SHORT SUPPLICATION ABOUT A SINKING
LIFEBOAT - RÖVID KÖNYÖRGÉS**

My poems disgust me my lord
 like self-inflicted wounds
 did medieval monks
 please give them
 eternal unrest
 and to me
 a good
 night
 amen

Translated by Paul Sohar

**VESZELY FERENC KANADAI MAGYAR KÖLTŐ,
 ÍRÓ HONLAPJA VÁRJA LÁTOGATÓIT!
www.magyarkoltok.com**

FRAMEWORK
 new media website design

416.425.6384
www.iframeframework.net

Pósa Zoltán

VENCSE LÁSZLÓ, A KRISZTUSKÖVETŐ - VARGA GABRIELLA INTERJÚREGÉNYE MÁRTON ÁRON ÉS JAKAB ANTAL SZELLEMI ÖRÖKÖSÉRŐL

Karizmatikus, szuggesztív, felejthetetlen interjúregény született két erdélyi magyar életre szólóan fontos találkozásából. Vencser László, a krisztuskövető jó pásztor, Gyergyóditróból elszármazott teológusprofesszor, lelkész, a gyulafehérvári Hittudományi Főiskola kiváló tanára, jelenleg az Ausztriában működő Idegen Nyelvű Pasztoráció Országos igazgatója 2007. februárjában találkozott Varga Gabriella újságíróval, a könyvtáralapítóval. Varga Gabriella, az Új Katedra című pedagógiai folyóirat főszerkesztője, az Önzetlenül című nagyszerű interjúkötet írója először 2006-ban a kárpátaljai Tiszaújlakon, majd 2007-ben az erdélyi Kilyénfalván, Gyergyóditróban és Alsófelsőszentmihályon alapított bibliotékát az olvasni vágyó diákok és a szép szóra éhes erdélyi magyar felnőttek számára, az értékes könyveket szinte kötetről kötetre összegyűjtve. Édesanyja szülőfalujának könyvtárát Jakab Antal püspökről, az erdélyi magyarság és a katolikus kereszténység apostoli alakjáról nevezte el. A könyvtár 2007. július 1-jei fölavatására Vencser László kanonokot, Erdély két nagy püspöke, Márton Áron és Jakab Antal egykori tanítványát, szellemi örökösét kérte föl. Találkozásuk, valamint Vencser László 2007. június 17-i, hatvanadik születésnapja szülte a gondolatot, Varga Gabriella Itthon és otthon - Vencser László 60 éve című interaktív beszélgető-regényének alapötletét.

A két karizmatikus személyiség életútjának metszéspontjain intenzív erővel, hihetetlenül rövid idő alatt készült el a könyv, amelyből élénk tárul egy rokonszenves tudós, többek között a Felelős szabadság, az Egy a ti atyátok, az Atyánk és társaink és számos magyar, illetve német nyelvű tanulmány szerzőjének portréja, egy elhivatott lelkipásztor hitvallása, akit Istent követő, különös eddigi életútja a hídverő szerepére választott ki Erdélyben, a Kárpát-medencében élő magyarság és a nyugat-európai pasztoráció között. Varga Gabriella lényegre látó kérdéseire válaszolva Vencser László, e rendkívüli személyiség úgy vall életútjáról, hogy az ember a helyszínekre képzelettel önmagát a szuggesztív stílusnak, a megjelenítő erőnek és az elhivatott ember különleges, mágneses erejének köszönhetően. Vencser László töprengve, meditálva, gyermekkori élményeit, csodálatos szüleinek és testvérének hatását is élénk varázsolva avat be bennünket abba, hogy igenis létezik az a pillanat, amikor a papot, Isten emberét ugyanúgy elhívja Jézus Krisztus a csodálatos útra, mint annak idején Pétert, Jánost, Jakabot, a tanítványokat. Regényforma szerkezetben, az érzelmi és az intellektuális hatásokat végigélve, szinte egy lélegzetvétellel olvassuk el az egykori gyulafehérvári kántoriskolás kisdiák, a gyulafehérvári és római teológushallgató, a római Pápai Gergely Egyetem licenciátusának és az Accademia Alfonsiana doktorandusának életútját és hitvallását. Vencser László

Márton Áron szentelte pappá, erkölcssteológiát Márton Áron és Jakab Antal kormányzása idején tanított Gyulafehérváron 1975-1991 között. S aztán jött a nehéz és szép külföldi misszió, a magyarság és a világ számos más nemzete érdekében.

A kitűnő székely, magyar író, Varga Gabriella a fejezetek költői bevezetőiben nem véletlenül üt meg bibliás nyelvezetű, népmesei hangvételt, mint a mesefakasztó Gaál Mózes, vagy a lengén lebegő, góbésan metafizikus Tamási Áron. Vencser László az otthonos szülői ház szeretet- és kemence-melegébe varázsolja olvasóit. A kanonok úr elbűvölően, lebilincselően mesél. Útnak indult, mint a mesék legnagyobb sorsra kiválasztott fiúja. Ugyanakkor hiteles, katolikushoz méltó, egyértelmű választ ad Varga Gabriella egyik fontos kérdésére: a szabad választás vagy a predestinatio híve? Bár a hívő katolikusok és a hívő, tisztességes protestánsok válasza közötti eltérés árnyalatnyi, mégis alapvetően fontos, hogy Vencser László a választás szabadságában hisz. Életünk legfontosabb, sorsválasztó tétje, hogy szabadon dönthetünk: Istent vagy a sátánt követjük? Vencser László elhivatott igemagyarázataiból – ha szabad szubjektívnek lenni – e sorok írójának saját, karizmatikus lelki atyja, dr. Lipp László gazdagréti plébános homíliáinak egyik vezérfonala jut eszébe. Imáinkban soha ne kérjük Istentől, hogy végezze el helyettünk a ránk szabott, nekünk rendelt küldetést. Ehelyett erőért kell fohászzkodnunk, hogy beteljesítsük küldetésünket, missziókat, életfogadalmunkat.

Vencser László, miután túllépett gyermekkori, minden serdülőnél és kamasznál megszokott gyermekes életpályamegjelöléseken, ráébredt, hogy Istennek kell szentelnie életét. A könyvből egyértelműen kikristályosodó teológiai üzenet is magával ragadja az olvasót. Ugyanakkor legalább annyira megható, ahogy Vencser László a számára oly kedves első stációt, a Kántoriskolát leírja. Neki, mint szegény sorsú székely magyar gyerekeknek, nem okoz annyi gondot a szerény, mármár rideg, spártai környezet, mint a jobb módból érkező társaknak. Am ennél lényegesebb, sorsdöntőbb a lelki-szellemi bőség, a mindenért kárpótlást nyújtó közösségélmény és az elhivatott tanárok féltő gondoskodása.

A legendás Márton püspökkel folytatott beszélgetés hatásának is köszönhető, hogy Vencser László folytathatta tanulmányait a gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán. Ekkor közbelépett a diktatúra, a Szekuritáté megpróbálta annak idején a magyar teológushallgatóktól megtagadni a gyulafehérvári tartózkodási engedély kiadását, ami gyakorlatilag annyit jelenthetett abban a világban, hogy a diák nem kezdhetett el a tanulmányait, de az ő esetében a sátán kudarcot vallott.

Vencser László tanulmányai során Istentől kapott erővel, elhivatottsággal kiválóan teljesítette kötelességét. Nem véletlen, hogy éppen őt, az elhivatott keresztényt, a nemzetéért küzdő magyart – három társával együtt – a trianoni stigma sajnálatát méltósággal viselő, karizmatikus embert tanárai javaslatára Márton Áron püspök a római Pápai Gergely egyetemre küldte. Ő, hazatérve, megpróbálta hivalkodás nélkül meghonosítani hazájában az európai tapasztalatokat, anélkül, hogy a hagyománytisztelő, a magyar tradíciókat ápoló hazai, erdélyi örökséget, Márton Áron és Jakab Antal

tanításának lényegét megmásította volna. Tanárként, igehirdetőként, elméleti teológusként, a könyv főhőseként úgy fogalmazza meg a hit tökéletesedésének lehetőségét, hogy az Ige, a hit, az Istenkövető, krisztuskövető magatartás váljon a keresztény ember életének szerves részévé.

A kanonok-lelkipásztor egész eddigi életútját meghatározta a Johann Wolfgang Goethe-től tanult két alapmetafora: a gyökér és a szárny szimbolikus jelentése. Vencser László hűséges maradt az erdélyi magyar teológia elkötelező hagyományaihoz, ugyanakkor a keresztény megújulás, a magyar újjászületés módozatait kereste világeletemben a szárnyalásban. Arra törekedett eddig is, akár tanárként, akár igehirdetőként, hogy tanítványai, követői számára élő valósággá, az élet szerves részévé tegye az Igét. Egy Vencser Lászlóhoz hasonló elhivatott szellemi lény és a szeretetet közvetlenül gyakorló, karitatív ember létszükséglet egy olyan nemzet számára, amelynek fiait az igazságtalan, sátáni trianoni országcsönkítés oldott kévéként szétszóratta. Vencser László Istent szolgálva a rendszerváltozást követően is segítette rászoruló embertársait, majd az új világ kezdetén elfogadván a számára kijelölt új utat: Ausztriában, Linzben az Idegen Nyelvű Pasztoráció Igazgatójaként képviseli a kisebbségi sors ügyét, olykor hazatérve templomot, tanulmányi házat, öregotthont alapítván a magyar kultúrára szomjazóknak. Nem kis áldozatot kíván tőle ma is a vállalt hontalanság.

Nem elég, hogy vállalnia kell, hogy bár magyar ember, román és osztrák állampolgárként szolgálja a hazát, ugyanakkor szembe kell néznie ma is a magyar emberek egyik legelőnytelenebb tulajdonságával: az irigységgel. Az erdélyi irodalom képviselői közül Szabó Dezső fogalmazta meg legkeserűbben, tisztábban honfitársaink nem eléggé elitélhető magatartását, amely szerint a bajban képesek nagylelkűek, segítőkészek lenni, ám képtelenek elviselni honfitársuk, barátjuk, rokonuk, testvérük sikerét. Minél közelebbi rokonról, barátról van szó, annál inkább fáj a magyarnak a másik magyar kiemelkedő eredménye. Ez Trianon egyik legkeserűbb hozadéka: az egyre kisebb létszámmal küszködő magyar jobban túri az idegenek diadalát, mint saját véreit. Vencser László, mint az Osztrák Püspöki Konferencia keretében működő Katolikus Idegennyelvű Pasztoráció országos igazgatója keserűen, a saját bőrén megtapasztalhatta az irigységet. Erdélyben, Bácskában, Kárpátalján, Felvidéken, Alpok alján és az anyaországban is szokás ab ovo árulónak tekinteni azt az embert is, aki külföldön képviselheti saját hazájának érdekeit. Nem számít, hogy az illető lélekben helyéről nem mozdult el, elindult bár, de mégis visszatér.

Varga Gabriella Vencser Lászlóval folytatott beszélgetéséből az is kiderül, hogy a kanonok tisztában van a magyarságra, a kereszténységre leselkedő veszélyekkel. Demográfiai csökkenés, a trianoni határokon túl az idegen elnyomók, az anyaország határain belül a globalizáció, a fogyasztói, a fehér materializmus veszélyei leselkednek a magyarság képviselőire.

Varga Gabriella könyvének sarkalatos erénye, hogy követendő példát állít elénk. A könyv végigolvasása után átérezzük, hogy hit és a karizmatikus elhivatottság segítette

Vencser Lászlót, a krisztuskövetőt a lelkek megmentésében és a magyarság ügyének hiteles képviselőjében.

Idézzük befejezésül Vencser László hitvallását Varga Gabriella könyvéből. „Kezdő tanárként is távlatokban gondolkodtam. Fontosnak tartottam, hogy ne a mának, hanem a holnapnak neveljünk. Nem az volt az elsődleges célom, hogy a diákok legyenek tökéletesen fegyelmezettek, tanúsítsanak hibátlan alkalmazkodást és engedelmisséget, hanem az, hogy az életre készítsük őket fel. Szolgáló papságot láttam magam előtt, olyan papokat, akik nem uralkodnak, nem ítélkeznek, akiknek nem a karrierizmus a fontos, hanem akik megértik az embereket és tudnak velük szemben szeretetet, irgalmasságot gyakorolni. Papszentelésemkor Máté evangéliumából választottam a jelmondatot: 'Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon másokat'. (Mt 20,28.) Ezt tűztem ki célul, kiegészítve azzal, hogy nem azért jöttem, hogy ítélkezem, hanem hogy irgalmat gyakoroljak. Ez a kettő, a szolgálat és az irgalmasság irányított tanítói és nevelői tevékenységemben.

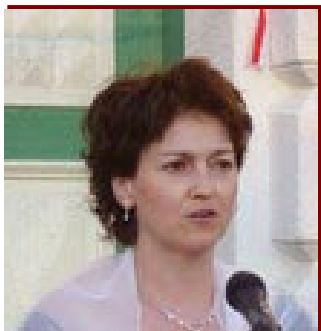
(Varga Gabriella: *Itthon és otthon - Vencser László 60 éve. Interjúregény, Szilágyi Lőrinc és Tempfli Imre előszavával, 203. old. + 75 színes és 7 fekete-fehér fotóval, Státus Kiadó, Csíkszereda, 2007. Megrendelhető: laszlo.vencser@dioezese-linz.at.*)

Vencser László Gyergyóditróban született 1947. június 17-én. Elemi iskoláit szülőfalujában, középiskolai tanulmányait Gyulafehérváron végezte, ahol 1965 és 1970 között filozófiát és teológiát hallgatott. Az 1970-1975-ös időszakban a római Pápai Gergely Egyetemen teológiai tanulmányokat folytatott, licenciátusi vizsgát tett, a Pápai Lateráni Egyetem keretében működő Accademia Alfonsianán erkölcssteológiát tanult, majd doktori címet szerzett. Márton Áron püspök 1971. szeptember 12-én Ditróban szentelte pappá. 1975 és 1991 között a gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán erkölcssteológiát tanított. Ezzel párhuzamosan néhány évig a fundamentális teológia előadója, 1981 és 1991 között vicerektor, illetve a Papnevelő Intézet gazdasági vezetője volt. 1990-1991-ben a gyulafehérvári egyházmegye Caritas-szervezetének igazgatójaként dolgozott. 1991. szeptember 1-jétől Ausztriában él, ahol a linzi egyházmegye Lelkipásztori Hivatalánál az Idegennyelvű Lelkészségek Szakosztályának irányítója. 1994 és 1996 között a gyulafehérvári főegyházmegye pénzügyi kamarájának igazgatója, 1996-tól 2007-ig a csíksomlyói Jakab Antal Tanulmányi Ház rektora, majd igazgatósági tagja volt. 1997-1998-ban a Német és Osztrák Püspökkari Konferencia bécsi székhelyű Kelet- és Közép-Európai Egyházi Projektek Információs Irodájának vezetője, 2000-től pedig az Osztrák Püspöki Konferencia keretében működő Katolikus Idegennyelvű Pasztoráció országos igazgatója. 1985-2007 között a gyulafehérvári Főegyházmegye Székeskáptalanjának kanonoka. 1989 óta különböző lapokban – így a Keresztény Szóban és a Vasárnapban – jelentek meg írásai.

Eddig megjelent kötetei: Felelős szabadság (Csíkszereda, 1998), Die Sakramentalität der Generalabsolution im Licht der Frühscholastik.

Doktori értekezés (Csíkszereda, 1999), Egy a ti Atyátok (Kolozsvár, 1999) és Atyánk és társaink (Kolozsvár, 2000).

Varga Gabriella **Itthon és otthon**
Vencser László 60 éve¹

- ... azt mondta, hogy ha előlről kezdhetné, nem menne el Miért nem?

- Mert bármilyen kedvesen is fogadják az embert, a szülőföldtől távol mégiscsak idegennek érzi magát, és ez alól egyetlen népcsoport sem kivétel. Bármennyire is sikerül beilleszkednie, az új hazában, a bevándorlót - az első nemzedéket legalábbis — ez az érzés élete végéig elkíséri.

- Erről Wass Albert *Idegen tavaszban* című verse jut eszembe: „Ugye pajtás, ma Te is érzed: / ez itt nem a mi tavaszunk. / Idegen éghajlat alatt / pusztuló gyümölcsfák vagyunk. / Virágtalanok itt az erdők, / Nem jó itt nekünk, Kenyeres. / Szelek s madarak rendre jönnek, / de egy se bennünket keres. / Mit ér, hogy gyümölcsfák vagyunk, / ha lefagy rólunk a virág, / idegen éghajlat alatt / penész gyötör és moha rág? / Gyökerünket keleten őrzi / valami babonás varázs / s ebben az idegen tavaszban / lassan megöl a hervadás.” Mindazonáltal úgy vélem, Wass Albert lelkivilága a kivándorlókéhez képest is keserűbb volt halála pillanatáig.

- Tengeren túlra kerülni azzal a tudattal és valósággal, hogy az anyaország még a jelképes visszafogadását is megtagadja, nem vezethet máshová, mint lassú hervadáshoz. Wass Albert sorsa mutatja, hogy összetartásból és érdekérvényesítésből nemzetünknek van még mit tanulnia.

- Bocsásson meg, hogy elkanyarodtam. Ott tartottunk, hogy noha rendkívül kedvesen fogadták, mégsem zajlott zökkenőmentesen a beilleszkedése.

- Az idegenség-érzet mellett volt ennek egy másik oka is. Otthon nekem a munka örömet jelentett. Bármit tettem, mindig éreztem, hogy boldog vagyok. Arra készültem tanulmányaim során, hogy majd az otthoni emberekért fogok dolgozni. Amikor kikerültem Ausztriába, volt egy íróasztalom, és fogalmam sem volt arról, hogy az az íróasztal nem nehezíti-e majd eredeti céljaim megvalósítását. Hiányzott a tanítás is, hiányoztak az előadások, a diákok, a tanárkollégák, a munkatársak. Újból és újból meg kellett küzdenem azért, hogy talpon maradjak. Ilyen érzések közepette jó volt tudni, hogy sokan mellettem állnak.

- Szeptember 1-jén vándorolt ki Ausztriába, és már októbertől folyamatosan járt haza folytatni azt a jövőépítést, amit valójában abba sem hagyott.

- Az új hazában is mindig visszatérő gondolatom volt a szülőhaza. Szerencsés helyzetben voltam, munkahelyem

lehetővé tette, hogy rendszeresen visszajárjak, otthon is tevékenykedjem. Önazonosság tudatom az osztrák állampolgárság ellenére is magyar maradt, mégsem rendelkeztem soha magyar állampolgársággal. Annak a kettős állampolgárságnak, amelynek Ausztriában élő boszniai horvát kollégáim örvendhetnek, én nem örvendhetek. Azt az idegenség-érzetet tehát, amely az új hazában a magyar embert végigkíséri, a ma már független anyaország jelentős része is erősíti. És ami még inkább kétségbeejtő: bizonyos mértékben ugyanezt teszi a szülőhaza is. Amikor állami érdekre való hivatkozással 1995 januárjában megkaptam az osztrák állampolgárságot, felajánlottam Gyulafehérvárnak a világútlevél kínálta lehetőségeimet. Egyébként is rendszeresen vettem részt nyugat-európai országokban rendezett kongresszusokon, kézenfekvő lett volna ilyen alkalmakkor a főegyházmegyénk képviselte, Gyulafehérvár azonban erre nem tartott igényt. Furcsa érzés, amikor Bécsben egy rendezvényen külön köszöntik az önmagát már románnak valló és Ausztriában dolgozó csángó káplánt, mint a bukaresti érsek követét, miközben Gyulafehérvárt nem képviseli senki. Nehéz egyszerre szembenézni az ilyesfajta kicsinyességekkel s a kérdéssel, amelyet idekint a befogadók tesznek fel: „Ön rossz magyar, mert elhagyta szülőföldjét?”

A könyvbemutatót Balogh József verssel köszönti

- Az otthon hagyottak közül egyesek szemében valóban „rossz magyarra” válik...

- A hazajárás éppen ezzel az újabb problémával szembesített: a kimondott vagy kimondatlan, de éreztetett szemrehányással, amelytől a megvetésre, elítélésre hajlamos otthoniak egyetlen kivándorlót sem kímélnek, s amely valahogy úgy hangzik, hogy „Itt hagytak minket, elárulták a szülőföldet, nem vállalták a maradékkal a sorsközösséget”. A kivándorló a távolság miatt lassan a szülőföldjén is idegenné válik. Amikor visszatér, sokakat a szülőföld már nem úgy fogad, mint sajátját, hanem mint idegenből jött vendéget. Ezért tette fel a kérdést egy boszniai horvát költő, hogy tulajdonképpen hol vagyok én otthon? Itt külföldinek, Horvátországban boszniainak, Boszniában pedig szintén idegennek neveznek. Felelőtlennek tartom azok magatartását, akik a szülőföldön úgy különböztetik meg az otthon maradtakat és az idegenben élőket, hogy ha valaki otthon marad, ha nem is tesz semmit, hős, aki pedig elmegy, de a szülőföldjéért a távolban is mindent megtesz, áruló... Pedig tapasztalataikat minden bizonnyal odahaza is lehetne kamatoztatni.

¹Státus Könyviadó, Csíkszereda 2007

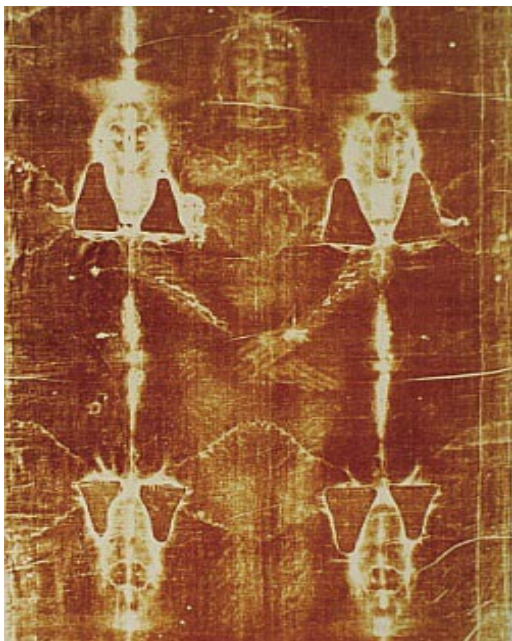

Szendrei Ildikó

A LEPEL ÉS A KICSINYES KÍVÁNCSSÁG

Az itt következő sorokban rövidebb elmélkedést szeretnék hozzáfűzni ahhoz a témához, amely a 14. század óta foglalkoztatja az embereket teológiailag, lelkeségtörténetileg és spirituálisan: a torinói lepel.

A torinói dómban őrzik azt a relikviát, melyet Jézus halotti lepleként tisztelünk, 4,36 m hosszú és 1,10 m széles. Egy megtörtént esemény múltja, jelenléte vagy a menny előíze? Van-e jelentősége a lepelnek az emberek hitében, s ha igen mekkora? Hiszen emberek millióit készteni imára. Nem veszélyes, de nem is veszélytelen, mert nem egyértelmű. Troyes püspöke VII. Kelemenhez írt levelében arról számol be, hogy a Livrey-ben tisztelt halotti lepel egy ügyes művész hamisítványa. Elképzelhetetlen, hogy egy 14. századi művésznek sikerülhetett volna ilyen valóságghú arcot és testet festenie, mint amilyent a leplen fotográfiai eszközökkel láthatóvá tettek.

A lepelnek is két oldala van, amennyit megmutat, ugyanannyit el is takar. Feltárhat valamit, de csalódást is okozhat. Talán éppen ez a bizonytalanság vagy az állandó képek özöne, amelyek elárasztanak bennünket az, amiért a lepelre nem hatott a bálványképek lappangó veszélye. S ott van még az emberi belátás, miszerint nem mindig válunk azzá, amit nézünk. A halotti lepel egyedi anyagból van, de anyagból, s a keresztfá is és testünk is. Nem az anyagot imádjuk, hanem annak teremtőjét.

Ma a nyelvek csak önmagukról beszélnek, a képek is csak saját magukra utalnak, a művészet a tetszés szerintiség játékvá silányul, a szöveg pedig szó a szóra. Talán ezért van az, hogy Isten, a valóság és az ember jelenléte nem mutatkozik meg többé. A lepelrel kapcsolatos kutatások pedig az emberek kicsinyes kíváncsiságát helyezik előtérbe, mert nemcsak azok a dolgok léteznek, amelyeket látunk.

A lepel vizsgálata két okból is alapvetően értelmetlen, ha Isten nem létezik, nem találhatnak rá utaló jeleket, ha pedig létezik - a keresztények tudják-, nem egy kutatás folyamán mutatja meg önmagát, hiszen Jézus mondta: „boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek.”

Reményik Sándor

ATLANTISZ HARANGOZ

Mint Atlantisz, a rég elsüllyedt ország,
Halljátok? Erdély harangoz a mélyben.
Elmerült székely faluk hangja szól
Halkan, halkan a tengerfenéken.
Magyar hajósok, hallgatózzatok,
Ha jártok ott fenn fürgeteges éjben:
Erdély harangoz, harangoz a mélyben.

A rétyi tó. Fotó: Simon Lajos

Kányádi Sándor

ELÓHANG

vannak vidékek gyönyörű
tájak ahol a keserű
számban édessé ízesül
vannak vidékek legbelül
szavak sarjadnak rétjein
gyopárként sziklás bércein
szavak kapaszkodnak szavak
véremmel rokon a patak
szívemben csörgedez csobog
télen hogy védjem befagyok
páncélom alatt cincogat
jeget-pengető hangokat
tavaszok nyarak őszeim
maradékaim s őseim
vannak vidékek viselem
akár a bőrt a testemen
meggyötört is gyönyörű
tájak ahol a keserű
számban édessé ízesül
vannak vidékek legbelül

SZÉKELY HUMOR¹

1. Két atyafi Olaszországba ment világot látni.

- Csak az a baj, hogy nem tudok olaszul - mondotta a szerényebbik.

- Bíz csak rám magad, pajtás! - jelentette ki büszkén a másik. Midőn leszálltak a vonatról, a szerény így szól a társához:

- No, komám, most mutasd meg, hogy mit tudsz!

A társa válasza sem méltatja, csak odaszól a hordárnak:

- Horderó! Koferó, cipelő la hoteló!

A hordár megragadta a bőröndöket, és rohant előre, alig tudták követni. Csodálkozva, elismerőleg szól a szerényebbik:

- Komám, te tényleg tudsz olaszul.

Erre visszanéz a hordár, és megszólal magyarul:

- Tud a köröstyanya térde kalácsát, szerencsájük, hogy én is magyar vagyok.

2. Egy úrforma érkezett a faluba. Kérdezi János bácsit:

- Mondja csak, János bácsi, merre van itt a kultúrház?

Csodálkozva kérdezi az atyafi:

- Hát maga honnét tudja, hogy engemet János bácsinak hívnak?

- Kitaláltam - neveti el magát az idegen.

- Hát akkor találja ki azt is, hol van a kultúrház - bökte ki a sértett atyafi, azzal faképnél hagyta az idegent.

3. Betért a székely egy városi vendéglőbe, átböngészte az étlapot, végül rendelt egy tányér halászlevet, mert annak az árát elfogadhatónak tartotta.

A pincér ki is vitte a halászlevet. Az atyafi csak nézi és kavargatja; végül megszólal:

- Pincér, mi ez?

- Mi volna, mint halászlé.

- Halászlé? - csodálkozik az atyafi. - Hát hol van benne a halász? A pincér, aki szintén székely volt, huncut mosollyal adta meg a választ:

- Hát, bátyám uram, evett-é kend székelygulyást?

- Ettem hát, már hogyne ettem volna!

- És volt-é benne székely?

4. Peres ügye akadt a székelynek. A komája dicsérte neki doktor Ökrösi ügyvédet, oda igazította az atyafit. Bémenve a városba, keresni kezdte ezt a jó nevű ügyvédet. Mikor odaérkezett a megnevezett házhoz, akkor lépett ki egy úr a kapu alól. Az atyafi sejtette, hogy az lenne a keresett ügyvéd, kinek nevét időközben elfelejtette. Sietett hát, nehogy elszalassza az ügyvédet, és utánaszólt:

- Tehén úr, Tehén úr! Álljon-sza meg egy pillanatra!

Mivel más senki sem volt az úton, az ügyvéd visszafordult, és ráripakodott az atyafira:

- Kikérem magamnak! Én doktor Ökrösi vagyok!

- Bocsánatot kérek, annyit biztosan tudtam, hogy a szarvasmarhák közé tartozik, csak az igazi nevét felejtettem volt el.

5. Madéfalván az állomással szemben felkérkedik egy idegen az atyafi szekere, közben megkérdezi:

- Mennyire van ide Csíkszereda?

- Lehet úgy nyolc kilométerre - feleli a felcsíki atyafi.

Kévs idő múlva megint megkérdezi az idegen:

- Mennyire lehet meg ide Csíkszereda?

- Most már lehet vagy tizenöt kilométerre.

- Hát az hogy lehet? - méltatlankodik az idegen.

- Az úgy - válaszolja a felcsíki atyafi -, hogy Csíkszereda mögöttünk van, mi meg Madarashoz közeledünk, tehát ellenkező irányba.

Mérgesen szállott le az idegen a felcsíki szekerről, megvárta, amíg ellenkező irányból jött egy másik szekér, amire felkérkedett, de tanulva az előbbi esetből, itt már előre tisztázta, hogy ő Csíkszeredába igyekszik. Felvette a szekeres, de az utas nagyon türelmetlen lett. Kétszer is megkérdezte:

- Messze van még Csíkszereda? Nem futhatnának egy kicsit jobban?

- Mi futhatunk, instálom, de ki vigyáz akkor a lovakra?

6. Egy atyafi világjáró útja során megtekintette az egyik nagyváros állatkertjét. Sorra vette az állatokat, majd végül megállapodott a zsiráf előtt, és azt bámulta egész nap.

Zárás előtt hozzálépett az állatgondozó, és csodálkozva kérdezte:

- Kedves atyámfia! Ugyan bizony mit tudott bámulni ezen az állaton, hogy egész nap el nem mozdult mellőle?

- Én bizony a nyakát! - felelte az atyafi. - Mert, ha egy hétig egyfolytában nézem is, akkor sem tudom elhinni, hogy egy állatnak ekkora hosszú nyaka legyen.

7. Alaposan megleckézteti a székely őrmester a szakasz katonáit, amiért nem tudnak mozdulatlanul állni:

- Ott van például Márton honvéd a hátulsó sorban, az miért mozog?

Erre a megjegyzésre az egész szakasz felderül.

- Miért mosolyognak? - dühösködik az őrmester.

Valaki a szakasz végéről előrekiáltja:

- Őrmester úr, Márton honvéd nincs is itt!

- Nincs? - ütődik meg az őrmester, majd így vágja ki magát:

- De ha itt volna, akkor bizonyosan mozogna!

8. Nagy hangon árulta egy atyafia a tehenét az udvarhelyi piacon:

- Aki tejet akar venni, vegye meg ezt a tehenet! Aki tejet akar venni, vegye meg ezt a tehenet!

Addig kínálgatta, addig dicsérgette a tehenét, amíg akadt egy meggondolatlan ember, aki jó drágán megvásárolta a tehenet. Egy hét múlva vissza akarta hajtani a tehenet, de az eladó tiltakozott:

- Ide hiába hozza, mert én mindenki hallatára megmondottam, hogy emellett tejet kell venni!

9. A piacon így dicséri az atyafi a tehenét:

- Ezt a tehenet vegyék meg, mert ha a csábeli olyan volna,

¹Duka János: Űti Páké Barátost. Csúfolódó székely népköltészet Pallas-Akadémia, Csíkszereda, 1995

amilyenek a hijszbelinek kellene lenni, nem adnám el őket soha.

10. Egy bellér nem fejte meg néhány napig a tehenét, mielőtt vásárba hajtotta azt, hogy ott túladjon rajta, és mutasson valamit a tehen tőgyszerkezete.

Az első vevő körbejárta a tehenet, amelyik amúgy mutató állat volt, és kérde:

- Mennyi tejet ad?

- Úgy négytől-ötig - válaszolá a bellér. - Máskülönbent azt már mindenki tudja, hogy a tehen a száján keresztül tejel. Ha jól adnak neki, akkor sokkal többet ad.

- Ha így van, akkor ide a markát, hadd üssem fel! - Megcsinálták a vásárt, megitták a szokásos áldomást is. Egy hét múlva újra találkoznak a piacon.

- Álljon sza meg! A vett tehen egy liternél semmivel sem ad többet.

- Na-na! Én azt mondtam, hogy négytől-ötig ad, és négytől ötig csak egy van, annyit pedig biztosan kiad a tehen - világosította fel a vevőt az atyafi.

11. Lassan ballag kétlovas szekérével az úton az öreg atyafi. Nemsokára beéri egy elegáns gépkocsi. Az autós lelassít a szekér mellett, és nagy hetykén odaszól az öreg atyafinak:

- Hallja, bátyámuram! Hány lóerős a szekere?

- Két lovacska húzza, akkor nem lehet több, mint két lóerős - morogja szerényen az atyafi.

- Az enyém százhusz lóerős! - büszkélkedik az autós, azzal úgy elrobog, hogy porzik az út utána.

Kevés idő elteltével az atyafi beéri a kérkedő autóst, aki nekiment egy útszéli fának, és akkor mászott ki az autó roncsai közül. Az atyafi megállította szekerét, s kérde:

- Mi történt, elvtárs?... Talán szétfutott a ménés?

12. Zsiga bát vallatóra fogták, hogy tekintélyes aranyat rejteget a lakásában. Eleget mentegetőzött, de nem hittek a szavában. Kétnapi vallatás után arra a meggyőződésre jutott, hogy jobb, ha elismeri, mintha továbbra is gyötörteti magát. Az újabb vallatásnál tehát elkeseredve kinyögte:- Na hát, ha mindenáram azt akarják, hogy legyen, akkor hát van!

- Így na - veregették meg a vállát. - Ezt már az első perctől is megmondhatta volna. Most már azt is megmondhatja, hogy mennyi van!

- Csak egyetlen egy darab, instálom szépen.

- Akkor üljön be a kocsiba, és menjünk, hozzuk be azt az elrejtett aranyat.

Mikor a ház elé értek, megint megfenyegették az öreg atyafit, hogy ne kerteljen sokat, hanem adja elő azonnal az aranyat.

Midőn kinyitották a kiskaput, Zsiga bá diadalmasan elkurjantotta magát:

- Reginám, Reginám, aranyom! Azonnal gyere ki, mert ezek az urak tégedet keresnek!

13. Szakszervezeti üdülőjeggyel nyaralt a székely a tengerparton. Otthon megszokta volt a kiadós ételeket, a tengerparton mindig éhes volt, állandóan a konyha körül ólálkodott, és érdeklődött, hogy mi cészül ebédre.

Az egyik konyhalány felvilágosította:

- Zöldbaleves és fánk.

Az atyafi megvakarta a füle tövét, de nem tudta elképzelni, hogy az mi lehet. Vajon abból ehet-é eleget, jól fog-é lakni? Midőn elébe tették az ételt, örömeben felkiáltott:

- Ha, ha tudtam volna, hogy zödfuszulyka lesz pánköval, nem búsultam volna egész délelőtt, hogy vajon mit eszek!

Tetőre érve. Fotó: Simon Lajos

Sütő András

VADPÁVAMENYEGZŐ

(Részlet az első fejezetből)

... Történetemet azzal kezdem, hogy elmondom, hol éltek az említett székelyek, pontosabban: székely-magyarok, mert így is nevezik őket. Aki pedig azt kérdezné, hogy ez meg mi a csuda: ha egyszer székely, akkor miért magyar? Ha meg magyar, minek székelykedik?

Megmagyarázom.

Ázsiában, Afrikában él egy sárga alapon fekete foltos gyönyörű nagyvad. Hogy hívják? Leopárd.

De másik neve is van a kacagányosnak, őseink bundás kedvencének: párdúc. Egyikünk így mondja, más meg amúgy. Jómagam tehát, hogy senkit meg ne bántsak, azt mondom: leopárdúc.

Hát ilyen a székely-magyar is. Leopárdúc.

Becsületes néven Medve Mihály és Mihályka itt jött a világra, ahol történetemet mesélem: Erdélyország keleti felén a Hargita tövében, a Sikaszó pataka mentén, a Libány tető közelében.

Havasi emberek ők tehát, végtelen erdőrengeteg lakói, bár hozzá kell tennem, hogy Mihálykát csak emberizingnek nevezném, hiszen alig tíz éves volt, amikor árván maradva özvegyen élő nagyapjához, Medve Mihályhoz került, aki elrúgta már a hatvanat.

A gyermek elárulásának története röviden így szól: anyja halálát a korai betegséggel párosult szegénység, apját pedig egy sebesült vérmedve okozta. Békés lelkületű favágó ember volt a gyermek édesapja. Egy tavaszi napon, alkonyat idején a napi munkából hazafelé tartva megszomjazott, letért az erdei útról, be a sűrűbe vizet inni a kristályos patakából. Fejszét, kalapot letéve nekitérdelt a csendes felszínű, göbéként is emlegetett víztükrörnek, ám kettőt se kortyolt; szemből máris rávetette magát egy hatalmas, sebesült medve, s mancsának néhány iszonyatos csapásával az embert leterítette.

Ott halt meg szegény. Csak másnap hajnalban találtak rá udvarhelyi fajdkakasvadászok. A seblázban heverő medve őket is megkergette, de a végelgyengülés határán kárt nem okozott bennük.

Mikor Medve Mihály a fiának gyilkosát üldözőbe vette, az olyan sűrűbe húzódott el, hogy csak négykézláb mászva lehetett megközelíteni. Meglőtte aztán az öreg, sőt azt is kikönyörögte az állami felügyelőségtől, hogy szerencsétlenül járt fiának emlékére a medve bőrét magának megtarthassa.

Szépen kidolgozott állapotban a mackó bundája oda került Medve Mihály háza padlójára örök mementonak. Az árva gyermeket Nagyapa vette magához, miként az ősi erkölcsi törvény azt előírja. Árvának nem árvaházban a helye, hanem az övéi között, el egészen a vérrokonság legtávolabbi ágazatáig.

Gyászban, istenverte sorsuk váratlan fordulatában került közös fedél alá erős élniakarással unoka s nagyapa, Medve Mihály és Mihályka.

Zsenge, fényes idő és tetemes, mohás életkor egymás mellett, gondban és reményben összefonódva. Mint udvarukon a komorzöld fenyőóriás, tövében az örökké repdeső, ezüstösen csillámló nyírfácskával.

Egyben-másban a ház lakói az említett fákkal mutattak rokonságot. A fenyőóriás a szélben is meggondolta bölcsen, hogy vastagabb ágaival is megmozduljon-e? A másik ellenben, a kicsi, gyakorta bizony hebrencsül viselkedett. Lombozatát az álmosan kódorgó szellő is felborzolhatta, megrezegtette, szinte-szinte kidöntötte. Viharban mindig megrémült a fácska s úgy meghajolt, majdnem földig ereszkedett, még tán el is futott volna, ha a gyökerei nem tartják vissza.

- Húzd ki magad, nyavalyás! - szolt le rá ilyenkor az öreg fenyő. - Maradj veszteg, nyírfácaska-gyermek. Az emberekkel ellentétben mi csak addig élünk, amíg helyben maradunk. Az össze-vissza nyargalás nekik sem tesz jót, dehát ők emlékezéssel, sírással vigasztalják magukat. Mi nem elfelé, csak felfelé vehetjük az irányt. Mélység és magasság van ott, ahol szárba szökkenünk. Ez minden, ami megadatott nekünk, fiacskám.

Nem tudom, mit értett meg ebből a kicsi nyírfa. Elég az hozzá, hogy a szellőben is meglóduló természetével Mihálykának lehetett volna testvére. Hozzá hasonlított abban is, hogy csemeteként eltörpült ugyan az óriásfenyő mellett, mégis sudár volt, karcsú és lombozatában tökéletesen arányos, meg aztán: amiként Mihályka képzelete lefekvéskor a denevérekkel, baglyokkal együtt röppent messzire egy piros-feketeszoknyás, szőke leányka felé a sötét éjszakában, ugyanúgy a nyírfamagonc is kivonta magát a sötétbe burkolódzó fák, a tölgyek, fenyők, mogyoróbokrok törvénye alól. Éber elevenségben, mint egy mesére váró gyermek, fehéren világott az éjszakában, így növegettek együtt Mihálykával, igaz, más-más parancs szerint.

A fiúcskának dolgozni kellett.

Járta ugyan az iskolát, s feltűnési vágyában, hogy elnyerje Mátyás Amália csodálatát, sokszor félholtra nyargalt-birkózta magát a szünetek idején, ám ezenkívül dolgozni is kellett. Nagyapja mellett mindent megtanult kicsiben, amit az működött nagyban. Két rendbéli szerszámgyűjtemény volt a kamrában. A Nagyapáé mellett szép rendben a gyermeké is.

Kicsi fejsze - favágás, kicsi kasza - kaszálás, kicsi villa - szénaforgatás, rakodás, hordás, mi minden!...

PLUMBING

**SOKÉVES GYAKORLATTAL ÚJ MUNKÁT
ÉS RENOVÁLÁST VÁLLALUNK
BIZALMÁT JÓ ÉS OLCSÓ MUNKÁNKKAL
VISZONOZZUK**

HÍVJA PRUNYI ISTVÁNT!

(519) 942-0184

PAGE No: (416) 818-7982

BEMUTATKOZIK A

2006 októberében a sepsiszentgyörgyi Kereskedelmi Iskola kis tornatermében egy fiatalokból álló csoport megalapította a Szent György Baranta Klubot. A tapasztalatlan kívülálló érdekesnek találhatja magát a fogalmat is: Baranta. Nem fordult eddig elő a mindennapi nyelvhasználatban, legalábbis nem ebben a székelyföldi városban. Vezetőjét, a fekete övvel rendelkező, nemzetközileg akkreditált okleveles Karate-edző-angol és testnevelő szakos Simon Lajos tanárt kérdeztük meg, mit jelent a Baranta.

S. L.: A Baranta ősi tradicionális magyar harcművészet, mondhatjuk azt is, magyar-székely harcművészeti hagyomány. A IX. századtól a múlt évszázadig a magyarság körében elterjedt harci kiképzési formákra épülő fegyveres és pusztakezes harcművészeti irányzat, amely magába olvasztotta azokat a hatásokat, amelyek érték népünket a Kárpát-medencében és általában a népvándorlás során. Ilyenformán a szkíták, hunok, avarok, türkök, onogorok, kazakok harci és kiképzési kultúrájának nyomai is kimutathatók a Barantában.

E-mail: lajos_simon@yahoo.ca
Telefon: 004-0747271078

Úttörő vállalkozásnak számít ez Székelyföldön?

S. L.: Székelyföldön már működnek hasonló klubok, de Sepsiszentgyörgyön azt hiszem, én kezdeményeztem elsőnek. Beszélgettem fiatalokkal és néhány diák jelentkezésével elkezdtük az edzéseket. Megszerettük, klubba szerveződünk, azóta heti két alkalommal tartunk foglalkozásokat.

Mi tulajdonképpen a célja a Baranta Klubnak?

S. L.: A Barantáról tudott, hogy ősrégi magyar harcművészeti irányzat, a magyar harci testkultúra megmaradt és megőrzött elemeinek rendszerbe foglalását és továbbfejlesztését tűzte ki célul. Ez a mi célunk is.

Vannak szakmai kapcsolatai, akikkel meg tudja beszélni mint edző a különböző módszereket?

S. L.: Rendszeresen részt veszek a Baranta szemináriumokon és táborokban mind Erdélyben, mind Magyarországon. A Barantán kívül a klub keretén belül lovasoktatás is folyik, mivel EU-s szakképesítésű oklevelem is van. Lovaim vannak, azokat Sepsimagyaróson tartom, ott lovagolunk. Nagyon sok gyerek bolondja a lovaknak, nagy az érdeklődés eziránt a sportág iránt. Az a vidék kitűnő lehetőségeket ígér a faluturizmusra, amihez a lovaglás is hozzátartozik. Visszatérve a Barantára, az edzéseket középiskolás nappali és estis fiatalok, valamint külsős (egyetemista) diákok látogatják.

Sikerek?

S. L.: Mindjárt az edzések elkezdése után sor került a megmérettetésre is. Részt vettünk az első alkalommal megrendezett Erdélyi Baranta Bajnokságon, ahol jó eredményeket értünk el: a felnőtt kategóriában jómagam, Simon Lajos, az Erdélyi Baranta Bajnokság 2. helyezette lettem, az ifjúságiban Andrei Marian szintén 2. lett.

A klub tagjai bemutatót tartottak a 2007-es Szentgyörgy Napokon, valamint a Szentgyörgyi Sportnapokon és a Sepsimagyarósi Napokon 2007. szeptember 29-én. Ez utóbbin nagy sikert aratott nemcsak a gyalogos, hanem a lovas Baranta is. A közönség a bemutató után kipóbálhatta a különböző fegyvereket. Hadd mondjam el, hogy volt olyan székely bácsi, aki, bár ő volt a soros, felfogadott valakit a falu csordája mellé maga helyett, hogy részt vehessen a bemutatonkon, mert nem adta volna a világért, hogy láthassa a műsorunkat. A véleménye a következő volt, idézem: "Én még ilyen szépet soha nem láttam, mint amit ezek a fiatalok tudnak." (D.R.)

Koch Judit

A HEGYEK MAGASÁBÓL

„A művészet a valóság egésze fölött áll, nincs vele közvetlen kapcsolata. A fizikai és az éteri szféra között határ van, ahol érzékeink megtorpannak. (...) Hogy a művészet közelíthessen a szellemihez, minél kisebb mértékben használható fel a realitás, mert a valóság szemben áll a szellemivel, így kap az elemi formák, használata logikus magyarázatot.” - írta ezt 1913-14-ben Mondrian a kis jegyzetfüzetébe.

Milyen távolinak, milyen idegennek tűnhetnek e gondolatok egy 21. századi művész számára, aki elmerül a friss technikai, tárgyi kultúra használatának élvezetében azzal a céllal, hogy mindezeket a művészet világába beemelve új alapokra helyezhető, egymás mellett több szálón aktívan élő művészetet strukturáljon. Lubickol a mindent átható, létet és gondolatot átformáló eszközök világában - és igaza van. Ez a domináns emberre-nyomakodó praktikum és célirányosság ugyanúgy részünké vált, mint az elvonulás, a szellemi és érzelmi elcsendesedés lassanként fájdalmassá váló szükségszerűsége. Az ember bonyolult létének és a világmindenséghez való viszonyának teljes átértékelése és visszarendeződése azonban a művészet egyik soha el nem felejthető feladata. A szellemi világhoz való kapcsolódás igénye szorosan összefügg az ősi formák, a népi művészeti megoldások megbecsülésével, sőt kiindulópontként használja ezeket az elemi vizuális megoldásokat. Végigküzdeni a szellemben megszületett gondolat formába öntésének minden apró mozzanatát, megküzdeni és kitalálni az anyag megmunkálásához és a gondolat megszületéséhez vezető út teljességét: Emberformáló feladat, melyre kevesen szánnak időt úgy vélvén, ez elvesztegetett energia, mely minőségileg nem transzponálható. Tévednek! Minden küzdelem, hol így, hol úgy végülis hihetetlen magasságokba és mélységekbe küld, melynek eredménye ritka és megbecsülendő - adott esetben művészetté váló vizualizált szellemi termék, olyan, mely más formában nem jelenhetne meg a világban.

Éltes Barna munkái efféle érzéseket sugallnak. Nem könnyű eljutnunk ezekhez a mélyebben rejlő dimenziókhöz. Nem egy pillantásra átlátható alkotások ezek, bár formailag és anyagukban egyszerűek és világosak. Mindez azonban egy egyedít és általánost magába foglaló absztrahált látásmód eredménye. Portréi ezért is „PORTRÉ”-k, elvont és konkrét értelemben egyaránt. A Gyerek című munkája magába foglalja mindazt, amit a gyermekség jelenthet. A törekeny védelmet, a nyílt tiszta létet, az erőt és a kiszolgáltatottságot, a küzdelmet, amely nem látványos, de a létezés által kiszabott feladat. A Hold olyan erőteljes mű, amely egyszerre statikus és folyton mozgó, csendes, nyugodt és erőt sugárzó. Az univerzumban létező, vele együtt változó, de mégis emberközeli égitest, amely magába foglalja a természeti bölcsesség örök törvényét. Mindezek a művészetté formált gondolatok robusztus módon nyilvánulnak meg a munkákban, melyek megtanítanak nyitottan, a felszíniességet elvetve, a teljes embert igénylő odafigyelésre.

Éltes Barna alkotása

Éltes Barna: Gyermek; fa, tapasz, mész, 30x10x4 cm

Judit Koch

FROM THE HEIGHT OF MOUNTAINS

'Art stands above the whole of reality, the two have no direct connection. There is a borderline between the physical and the ethereal spheres, which makes our senses halt. [...] in order for art to approach the spiritual, it should use as little of reality as possible, as reality is in opposition with the spiritual. This is how the use of elementary forms gets a logical explanation.' - this is what Mondrian wrote in his small notebook between 1913-14.

How remote and alien these thoughts might seem to be for a 21st century artist, who immerses in the use of the latest technical and object culture in order to import these into the artistic world and structure an art on a new basis, active and alive on several parallel tracks at the same time. He delightfully explores the world of tools permeating everything, transforming existence and thought - and he is right. This dominant practicality and expediency that pushes itself on humans has become part of us, just as much as the necessity of withdrawal, of spiritual and emotional tranquilisation, a necessity that has become almost painful by now. And still, the responsibility of art to totally reinterpret and reconstruct the relationship of man to the universe should never be forgotten. The need to be connected to the spiritual world is closely linked to the respect of ancient forms, folkloristic solutions in art and, moreover, such elementary visual solutions are used as a starting point in doing so. To struggle through each and every momentum of shaping a thought born in the spirit, to struggle and invent the completeness of the road leading to the processing of matter and the birth of the thought: this task will mould a man's character, and few people devote the necessary time, considering it to be wasted energy, which cannot be transposed to quality. They are wrong! Any struggle, this way or another, will eventually send us to immeasurable heights and depths, with a rare and valuable outcome - sometimes a visualised intellectual product that turns into art, one that could not be manifested in the world in any other form.

Barna Éltés's works suggest these kinds of feelings. It is not easy to reach these deeper dimensions. These works cannot be grasped at a glance, although they are simple and clear in their form and material. However, all this is a result of the abstract visual approach incorporating the unique as well as the general. This is what makes his portraits PORTRAITS, in an abstract and a concrete sense as well. His work entitled Child incorporates everything that childhood could mean. Fragility and protection open and pure existence, strength and exposedness, struggle, which is not spectacular, but a task imposed on one by existence. Moon is a powerful work that is static and incessantly moving, silent, calm and radiant with strength at the same time. A celestial body that exists in the universe and changes together with it, while being intimate with humans, and embodying the eternal law of natural wisdom. All these thoughts transformed to art are manifested in the works in a robust manner, teaching us to attend with our entire being, openly, rejecting superficiality.

Éltés Barna 1981-ben született Erdélyben. 2000-ben végezte a Budapesti Képzőművészeti Akadémiát. Számátalan közös és egyéni tárlaton szerepelt munkáival Magyarországon, Erdélyben és Európa különböző helyein.

Éltés Barnát 2002-ben és 2003-ban Finta József-díjjal, 2003-ban az Utolsó Csepp Fesztiválon Képzőművészeti díjjal tüntették ki Budapesten. 2004-ben az Olaszországban megrendezett Nemzetközi Biennálé fődíját, 2005-ben a Glatz Oszkár díjat nyerte meg, ugyanebben az évben Derkovits Gyula ösztöndíjban részesült.

A SZENT GYÖRGY LOVAGREND

"IN VERITATE IUSTUS SUM HUIC FRATERNALI SOCIETATI"

(Valósággal igaz vagyok e testvéri közösség iránt)

*A magyarországi alapítású Szent György Lovagrend
a legrégebbi világi lovagrend,
a korábban alakult lovagrendek mind
egyházi lovagrendek voltak.*

A Szent György Lovagrendet - mint Európa egyik legrégebbi katonai lovagrendjét 1326. április 24-én (Szent György napján) Károly Róbert királyunk alapította a Visegrád Királyi Palotában, ahol Boleszló esztergomi érsek és a magyar püspöki kar jelenlétében nyilvánosságra hozta a rend statútumát. A lovagok feladata volt a király és a királyi udvar őrzése, védelme. Háborúk idején a kor legelittebb fegyvernemét képviselték, a királyok testőrségét adták és testi épségét vigyázták. Békében a megszabott katonai feladatokon túl, a szegények és árvák, a védtelenek gyámolítói voltak. A reprezentatív feladatok ellátása mellett a lovagrend vitéz tagjai vigyáztak az udvartartásra, ők őrizték 1323-tól a visegrádi fellegrádba szállított Szent Koronát, lovagi tornákon ők látták el a királyi kíséretet, és az udvari szabályok ellenőrzését. Egyházi kötelemükből fakadt a keresztény hit védelme, az ünnepi napok fényének biztosítása, a böjti napok betartásának ellenőrzése.

A Szent György Lovagrend mind a kánonjog, mind pedig a világi jog szerint hiba nélkül alapított, alapítása soha semmissé nem nyilvánított és törvényes fennállása meg nem szűnt, majd az Úr 1990. évében Visegrádon nyugvásából - a kommunizmus idején emigrációba kényszerült hűséges tagok segítségével - feléledt. Rendi alkotmányát a régi szellemben, de a XX. század követelményének megfelelően alkották. A lovaggátetés /consecratus/ ünnepélyes keretek között történik. Rendük beszentelt rekvizitumait / zászló, címer, díszkard, korona, stb./ a budapesti Szent István Bazilika Szent Jobb kápolnájában őrzik. A lovagrend felavatott tagjai a következő szakterületeken tevékenykednek: hagyományápolás, történelmi évfordulók, ünnepek, lovagkori hagyományörzés, középkori kutatások elősegítése és publikálása, oktatás, tudományos ismeretterjesztés, karitás, határon túl élő magyarok segítése, hazai és nemzetközi kapcsolatok ápolása - más társrendekkel.

REND CÉLJA ÉS FELADATAI (Kivonat, szerk.)

Az Alapítólevél

(1) Az 1326-ban alapított, a szünetelésből tevékenységét felújító Rend célja és feladata, a keresztény-keresztény erkölcs alapján, valamint az alapító okiratban lefektetett elvek szellemében

- (a) a magyar nemzeti eszmék és értékek védelme,
- (b) a tudományok ápolása,
- (c) a magyar nemzeti és katonai hagyományok feltárása, ápolása és közkinccsé tétele,
- (d) a Rend székhelyének, Visegrád városának méltó helyre emelése,
- (e) az elesettek és gyengék támogatása,
- (f) a magyar közélet tisztaságának előmozdítása,
- (g) a lovagi erények korunknak megfelelő gyakorlása és
- (h) a nemzetek megbékélésének előmozdítása.

(2) E célok megvalósítása érdekében a Rend közhasznú tevékenységet folytat, így különösen

- (a) támogatja a tudományos kutatásokat, kiemelten a történelmi kutatásokat;
- (b) a kultúra és a tudomány területén lehetőségei szerint gondoskodik arról, hogy a kutatások eredményeit a határokon belül és túl ismertesse;
- (c) karitatív tevékenységet gyakorol;
- (d) pártolja a kultúrát és a művészeteket, gyakorolja és bemutatja a honvédő hagyományokat, kivált a lovagkor harcművészetét;
- (e) az ifjúság körében terjeszti azokat az ismereteket, amelyek hazafias, keresztény-keresztény szemléletű életre indítják az ifjakat.

SZENT GYÖRGY (275/280- 303)

Szent György előkelő kappadóciai családból származott. Diocletianus császár alatt hadiszolgálatba lépett. Kiváló kardforgató képességének és sok más tulajdonságának köszönhetően hamar magas pozícióba jutott. Amikor a császár a keresztényeket üldözni kezdte, lemondott hivataláról és a császár ellen fordult. Emiatt börtönbe vetették és miután a legkegyetlenebb kínzásokkal sem bírták őt hitétől eltéríteni, 303-ban kivégezték.

A legenda szerint megölt egy sárkányt, ezért szép páncélozott lovon ülő és dárdájával sárkányt ölő ifjúnak szokás ábrázolni.

A leghíresebb Szent György szobor Prágában van, Kolozsvári Márton és György alkotása, másolatai Kolozsváron, Budapesten és Szegeden láthatók. Gyakran ábrázolják címereken, de megjelenik pénzérméken is (az orosz kopejkán pl.). Több ország zászlaján is látható a Szent György-kereszt, így Anglia zászlaján.

Több lovagrendnek patrónusa, így a magyar alapítású Szent György Lovagrend is.

A mohamedán kultúrkörben „Szent Dserdsis” néven tisztelik (legfőképp Moszulban). Dserdsisről azt tartják, hogy negyvenszer állta ki a tűzpróbát.

Sárkányölő Szent György évszázadokon át a lovagok, fegyverkovácsok, lovaskatonák és a vándorlegények patrónusa volt.

A jelenben a cserkészek és a rendőrök védőszentje is.

SZENT GYÖRGY-NAPI HIEDELMEK

E naphoz kapcsolódó szokások az állatok első kihajtása, pásztorok, béresek szegődtetése, tejbemérés volt. Termékenységarzsló szokások szerint a marhákat láncon, ekevason, fejszén, tojáson, a gazdasszony kötényén hajtották át. Más helyeken aprószentek napi vesszővel hajtották ki az állatokat. Néhol karácsonyi morzsával füstölték meg őket.

Szent György napjához kapcsolódó pásztor szokás a tejbemérés. Ilyenkor állapították meg, hogy a gazdák a nyár folyamán leért tejmennyiségnek megfelelően milyen sorrendben, mennyi tejet kapnak. Ilyenkor a lányokat, a juhászokat és a juhokat vízzel öntötték le. Egyes falvakban a legnagyobb ünnepnek tartották. Evés-ivás, táncmulatság zárta a napot. A harmat hagyományosan a termékenység jelképe. Harmatot szedtek a tejhaszon érdekében, közben egy marék fűvet is szedtek, amit a tehén elé tettek.

Szent György éjszakáján félték a boszorkányok rontásától. Úgy tartották, hogy akinek a kapufélfáját ezen az éjszakán a boszorkányok megfaragták, annak a tehene nem ad tejet. A hiedelem szerint a boszorkányok különböző tárgyakkal (pl. kútágas, lepedő, kötény) tejet tudnak fejni. A rontás ellen védekeztek a zöld ágakkal, füstöléssel, fokhagymával, a tejesköcsögök gyógyfüvekkel (pl. úrnapi füvek) való kimosásával. Szent György napját a néphit alkalmasnak tartotta a földbe rejtett kincs keresésére, melyről úgy hitték, hogy minden hetedik évben Szent György-napkor lángot vet.

Szent György-szobor Sepsiszentgyörgyön

Szent György napján érdemes földbe rejtett kincset keresni. Az egész magyar nyelvterületen elterjedt hiedelem szerint a Szent György-nap előtt fogott gyíkkal és kígyóval megelőzhető a torokgyík. A gyík torkánál háromszor végighúzták gyűrűsujjukat, majd megkenték a saját torkukat háromszor. Azt hitték, hogy amelyik kézzel megfogták a gyíkot, azzal gyógyítani lehet, a Szent György-nap előtt fogott kígyóval pedig tudást lehet szerezni. A moldvai magyarok hitték, hogy aki Szent György előtt kígyót üt meg, annak nagy lesz az ereje. Általánosan elterjedt hiedelem, hogy ha Szent György napján megdördül az ég, bő áldás lesz. Ahonnan hallatszik, abból az irányból várható egész esztendőben az eső, ami bő termést jelent.

Időjárásjósló hiedelmek is kapcsolódnak a Szent György napja körüli időszakhoz. A bukovinai magyarok, az Ipoly menti falvak lakói szerint ha e nap előtt megszólalnak a békák, az korai tavaszt és nyarat jósol. Ám a Szent György-nap előtt megszólaló béka a medvesalji falvakban esőtlen nyarat jelez. Ezen a vidéken kiszáritott békával és ráolvasással szemölcsöt gyógyítottak. A Gyimes-völgyi magyarok szerint aki Szent György-nap előtt megfürdik a szabadban, az egész évben nem lesz rühes. Az ágynemű szellőztetését tiltották ezen a napon, mert a Gyimes-völgyi csángók szerint sok ézengés lenne, a berettyóújfalusiak a jószág pusztulásától félték. Szent György napját általában a kukorica, bab, uborka vetésére tartották alkalmas időpontnak. Jó előjelnek vélték a termésre, ha a varjú nem látszott ki a búzából. Az egész magyar nyelvterületen ismert az e naphoz fűződő naphívogató gyermekdal, melynek egyik változata az alábbi: „Süss föl, nap, Szent György nap, Kert alatt a kislibáim megfagynak. Terítsd le a köpönyeged, Adjon isten jó meleget!” Ettől kezdve járhattak mezítláb a gyermekek.

A búzaszentelés a következő napra esett. Ez a szokás április 25-éhez, Márk-napjához kapcsolódó jellegzetes szertartás volt. Az egyházi külsőségek között, körmenet formájában megtartott szertartáshoz számos népi hiedelem kapcsolódott. A szentelt búzát – mint általában a többi szentelményt – nagy becsben tartották, és mágikus hatást tulajdonítottak neki.

Egyes falvakban a szentelés alatt koszorúkat készítettek búzából, melyeket a templomi zászlóra, keresztekre helyeztek, majd nyolc nap után levették, és a szántóföld négy sarkába helyezték jégverés ellen.

Koszorút a beteg feje alá is helyeztek, gyógy nyugvásábóltó erőt tulajdonítva a szentelt búzának.

A gazdasszony a szentelt búzából a tyúkok, kacsák elé szórt, hogy ne érje őket kár. Ugyanitt, amikor a karácsonyi morzsával füstöltek, szentelt búzát is szórtak közé, hogy a hatást fokozzák.

Az imakönyvbe tett búzaszálnak gonoszúzó erőt tulajdonítottak a magyar nyelvterület számos vidékén.

A bukovinai székelyek a megszentelt búza főzetét lábfájás ellen használták.

A szegedi kenyérsütögető asszonyok Szent György-napi harmatot és szentelt búzaszálat tettek a kovászbába, hogy a kenyér szépen keljen... (Forrás: Családi Kör, Online)

SAINT GEORGE

St. George is among the most famous of Christian figures and is the Patron Saint of Canada. But of the man himself, nothing is certainly known. Our earliest source, Eusebius of Caesarea, writing c. 322, tells of a soldier of noble birth who was put to death under the orders of the Emperor Diocletian at Nicomedia (an ancient city of North West Asia Minor near the Bosphorus in present day Turkey) on 23 April, 303, but makes no mention of his name, his country or his place of burial. According to the apocryphal Acts of St. George current in various versions in the Eastern Church from the fifth century, George held the rank of tribune in the Roman army and was beheaded by Diocletian for protesting against the Emperor's persecution of Christians. George rapidly became venerated throughout Christendom as an example of bravery in defence of the poor and the defenceless and of the Christian faith.

A holiday in honour of St. George, to be kept on 23 April, was declared by the Synod of Oxford in 1222. The fame of St George throughout Europe was greatly increased by the publication of the *Legenda Sanctorum* (Readings on the Saints), later known as the *Legenda Aurea* (The Golden Legend) by James of Voragine in 1265. The name 'golden legend' does not refer to St. George but to the whole collection of stories, which were said to be worth their weight in gold. It was this book which popularized the legend of George and the Dragon. The legend may have been particularly well received in England because of a similar legend in Anglo-Saxon literature. St. George became a stock figure in the secular miracle plays derived from pagan sources which continued to be performed at the beginning of spring. The origin of the legend remains obscure. It is first recorded in the late sixth century and may have been an allegory of the persecution of Diocletian, who was sometimes referred to as 'the dragon' in ancient texts. The story may also be a christianized version of the Greek legend of Perseus, who was said to have rescued the virgin Andromeda from a sea monster at Arsuf or Jaffa, near Lydda (Diospolis), where the cult of St. George grew up around the site of his supposed tomb.

Saint George is a leading character in one of the greatest poems in the English language, Spencer's *Faerie Queene* (1590 and 1596). St. George appears in Book 1 as the Red Cross Knight of Holiness, protector of the Virgin. In this guise he may also be seen as the Anglican church upholding the monarchy of Elizabeth I: But on his breast a bloody Cross he bore The dear remembrance of his dying Lord, For whose sweet sake that glorious badge we wore, And dead (as living) ever he adored.

The legend of St. George and the dragon took on a new lease of life during the Counter Reformation. The discoveries in Africa, India and the Americas, in areas which maps had previously shown as populated by dragons, presented vast new fields for Church missionary endeavour, and St. George was once again invoked as an example of danger faced and overcome for the good of the Church. Meanwhile, the

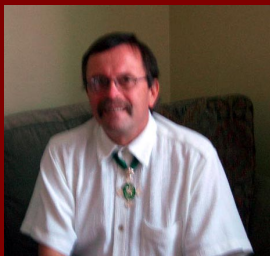
Protestant author, John Bunyan (1628-88), recalled the story of George and the Dragon in the account of the fight between Christian and Apollyon in Pilgrim's Progress (1679 and 1684).

As early as 496, Pope Gelasius in De libris recipiendis includes George among those saints 'whose names are rightly revered among us, but whose actions are known only to God'. The virtues associated with St. George, such as courage, honour and fortitude in defence of the Christian faith, indeed remain as important as ever.

St. George is also, of course, venerated in the Church of England, by the Orthodox churches and by the Churches of the Near East and Ethiopia. St. George is still venerated in a large number of places, by followers of particular occupations and sufferers from certain diseases. He is patron of soldiers, cavalry and chivalry; of farmers and field workers, Boy Scouts and butchers; of horses, riders and saddlers; and of sufferers from leprosy, plague and syphilis. He is particularly the patron saint of archers.

A MAROSVÁSÁRHELYI "BOLYAI FARKAS ELMÉLETI LÍCEUM"

Erdély régi, nagynevű iskolák földje, ahol a szellem, a kultúra évszázadok óta virágzik. A tévhittől eltérően, az erdélyi emberre nem a vidékiesség, hanem ellenkezőleg, a világ dolgaira való kitekintés, az európai műveltség befogadása volt jellemző. Ez mondható el róla ma is. A szellemi nyitottságra az erdélyi fiatalokat az iskolák nevelik. Ezek egyike a Bolyai Farkas Elméleti Líceum Marosvásárhelyt, amelynek jelenlegi igazgatójával, Bálint Istvánnal a Toronto melletti Stouffville-ben, leányának, Katának a lakásán beszélgettünk.

Bálint István, aki a Szent-György lovagrend tagja, kanadai, családi látogatását arra is felhasználta, hogy jelentős anyagi támogatást szerezzen az iskolájának. Sikerült neki a Rákóczi Alapítványt és néhány magánszemélyt megnyernie a Líceum ügyének.

Alább közöljük beszélgetésünk lényegét, amelyből megismerhetünk egy nagymúltú, jövőbe tekintő erdélyi magyar középiskolát.

"A marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum diáklétszáma és iskolai teljesítményei alapján Románia egyik legnagyobb magyar oktatási intézménye. 2005- ben vált teljesen magyar tannyelvű iskolává.

Jelenleg több mint 1100 diákkal és közel 100 tanárral működik, magába foglalva az elemi, általános iskolai és középiskolai oktatási szinteket, 41 osztályban. Jellemző, hogy az L, V. és IX osztályokba való felvételin a túljelentkezés igen

nagy, általában 2-3 diák jut egy helyre.

A Bolyais iskolapolitika alapelve a minőségi oktatás, a magyar nyelv és kultúra, a Magyar történelmi múlt megismertetése és ápolása mellett a tudományos információk minél magasabb szintű átadása a diákoknak.

A beiskolázási tervet a város illetve a szülők igényeinek megfelelően állítjuk be, olyan képzési lehetőségeket biztosítva, amelyek megkönnyítik a későbbi továbbtanulási és társadalmi - beilleszkedési lehetőségeket.

Az elemi és általános iskolai osztályok tehetséggondozó elveken működnek, évfolyamonként I-I osztállyal.

Iskolaátlagunk 8,86 - diákjaink közel 70 % - a átlagon felüli eredményeket ér el.

A 2006- 2007 -es tanévben a hazai és nemzetközi versenyeken 200 diákunk volt nagydíjas kitüntetett. Az iskola felvállalta a felekezeti oktatás bevezetését és fejlesztését, erősítését is Marosvásárhelyen, ezáltal ismételtén beírta nevét a város iskolatörténelmébe is.

A Bolyaiban tagozatként beindított református osztályok 2000 - ben leváltak és önállósultak a Református Teológiai Líceumban (Református Kollégium) külön iskolaként. 2004- ben a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban beindult a katolikus osztály, első végzőseink 2008- ban fognak érettségizni. Ebben a vonatkozásban azon vagyunk, hogy felerősítve a katolikus tagozatot, lehetővé tegyük a Katolikus középiskola beindítását is Marosvásárhelyen. Iskolánk érettségizett végzettjeinek több mint 95 % - a hazai és külföldi egyetemeken folytatja tanulmányait.

Sikereinket szorgalmas diákjainknak, valamint az őket tanítótanároknak köszönhetjük.

Diákjaink érdekvédelmi szövetsége a Bolyais diákszövetség (BDSZ), magába foglalva a Transzbolyai diákrádió és az Új Tentamen bolyais diákújság tevékenységét is," mesélte Bálint István.

További sikereket kívánunk igazgatói munkájához, iskolájának pedig sok tehetséges diákot és nevelőt, hogy öregbítsék a Bolyai hírnevét.

Jékely Zoltán

SZENT GYÖRGY-KOMPLEXUM

Nemhiába Szent György-napján születtem:
a Sárkány minden évben eljön értem.

Formát változtat és nemet cserélget,
de jön, de jön és rámtámad biztonnal.

Ki sose tértem! Küzdöttem iszonyal,
viaskodtam szablyával és szigonnyal,
s noha fejét eddig mindig levágtam,
szívét, belátom, el sosem találtam!

Most tört reám a legnagyobb haraggal!
Megszorított s már-már torkom harapja.

Szörnyű testét, tudom, hiába vágom.
S egyedül vívok vele a világon!

KNIGHTLY ORDER OF SAINT GEORGE CANADIAN GRAND PRIORY

The Order of Saint George is an ancient and military order of knighthood, founded in Visegrad, Hungary on 23 April, 1326 by King Charles I (Robert of Anjou). It is the most ancient of those Chivalric Orders which were created as "Royal" institutions, independent of the church. Through its various branches in several European countries, The Order has a more or less continuous existence for over 680+ years. Grand Masters of The Order have included Kings, Emperors, Heads of State and great national figures, including Pope Paul III. Originally a military and charitable Order, military service is no longer an absolute requirement, although much of the ceremonial and pageantry of The Order continues to imbibe a military flavour.

The Grand Prior of Canada presenting the first annual cheque of \$10,000.00 to General Rick Hillier in support of the Chief of the Defence Staff Military Families Fund, one of the main charities supported by The Order.

The statue of Saint George killing the dragon stands in front of the Reformed church on Farkas street, Kolozsvár (Cluj, RO). The statue is by the Hungarian Kolozsvári brothers, Márton and György Kolozsvári, who were outstanding sculptors of the gothic sculpture of Europe. This is a replica of the original one, made in 1373, which is now in the castle of Prague in the Czech Republic.

The Order plays an important part in Hungarian State traditions and since the year 1989, an annual investiture ceremony is held each April in Hungary. The Insignia of The Order of Saint George incorporates the Crown of St. Stephen, surmounting a cross florry centered with a red oval eschutcheon with a raised gold depiction of St. George slaying the dragon.

*From Left to Right
The Chevalier Charles Hill, KCStG,
Prior of Toronto
General Rick Hillier, Chief of the
Defence Staff of Canada
The Chevalier Gareth J. Green, GCStG,
Grand Prior of Canada
The Chevalier Gerry Nudds, KCStG,
St. George Charity
Foundation Chairperson*

Mark Medley, National Post, Wednesday, March 12, 2008

SHE PLOTTED IT IN PEOPLE

Troy Fleece for the National Post

When she was in high school, Ibi Kaslik was the guitarist in a band called Edith's Mission with Emily Haines and Amy Millan, and also played in a trio called Quicksand along with Kevin Drew. Her bandmates went on to play in Metric, Stars and the hydra-headed, sprawling pop orchestra Broken Social Scene.

Kaslik became a writer, never really dreaming of seeing her name in lights on the marquee.

"Practising is so tedious to me," she says over the phone from Saskatchewan, where she's writer-in-residence at the Regina Public Library. "I know writing is tedious 'cause you have to read the same 300 pages over and over and edit, but somehow I can do that. But I can't sit down and practice. That's what killed me."

Her new novel, *The Angel Riots*, is about a hydra-headed, sprawling pop orchestra also called The Angel Riots. But the book, she's quick to point out, is fiction.

"I hope people take it as a piece of literature and not a piece of scandal," she says.

The *Angel Riots* alternates between the stories of a young woman named Jim — a violin prodigy who flees her prairie home after a family tragedy — and Rize, a troubled trombonist who plays in the titular up-and-coming Montreal band.

Kaslik's hesitation to equate the book with real life is understandable — "It's based on a real world but they're not real people. They're fictional people in this fictional world," she stresses — but at the same time, the line is blurred between fact and fiction. She sang backup for Stars and wrote the liner notes for Heart and Set Yourself on Fire, and Broken Social Scene even wrote a song called Ibi Dreams of Pavement (A Better Day). It's likely the music blogs and message boards will try and match the characters in the novel to their possible real-life counterparts. Does this worry her?

"It's a book about friendship. It's a book about forgiveness. It's a book about family. And I want people to see that," she says. "I'd rather people see the grand themes that I think are in all literature: betrayal, love, abandonment, family, friendship, how do you rescue those things. I'm more worried

about that: that people won't be able to untangle the greater themes. It'll just be MSN gossip."

But forget her musical connections: Kaslik summons the glamour and underbelly of the Montreal scene; the pages filled with booze-and-drug-fuelled twentysomethings, wandering, loving and often self-destructing for the sake of their art. To borrow a phrase from her eponymous song, you get high on what she creates.

"This was just my life. That was just our lives," she says. "As a writer, you're always stocking away details and taking notes, even when you're living, so it was inevitable that I would write about this experience that had been such a part of my personal life and my social life for so many years. A lot of people in my life were really wonderful people but really tragic too. A lot of characters. So there's a lot to draw on."

She began the book after finishing *Skinny*, her 2004 debut novel that recently cracked The New York Times best-seller list for children's books. While *Skinny* was alternatively marketed as adult and young adult fiction, *The Angel Riots* is clearly in the realm of grown-ups.

Bands are very dysfunctional families, she says, and lend themselves to drama: "You have power dynamics. You have struggle. You throw success into the mix and everyone's ego explodes. It's very easy to see how that can be played out in a book."

With her first two books, Kaslik — whose parents are writers — has followed the old adage to write what you know. So will her next novel concern the life of a writer-in-residence living in Regina?

"My concept for my new book is to write about someone who's a total opposite," she laughs. "I'm getting away from the confessional."

- *The Angel Riots* by Ibi Kaslik
is published by Penguin (\$22).
mmedley@nationalpost.com

Sándor Kányádi

BRIEF ENCOUNTER WITH CARTAGENA (ROMÁNC)

*Composed by a Hungarian traveling singer
on a broken string of Federico Garcia Lorca*

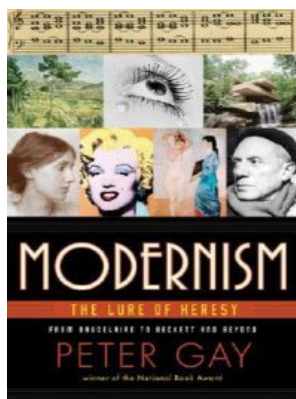
Plowing water with one wing
the airplane started flying low
till among lagoons it came
upon a landing strip aglow;

the sky was brightly bubbling blue,
the ground became a green concave
when the plane bumped down to land
letting its engines roar and rave,
the tiny little huts on stilts

Kati Reкаи

MODERNISM. THE LURE OF HERESY FROM BEAUDELAIRE TO BECKETT AND BEYOND

by Peter Gay. Published by W.W.Norton & Company Inc.

This latest of historian Peter Gay's more than twenty-five books is a fascinating overview of modernism in the creative arts from the middle of the 19th Century to the present.

A Sterling Professor Emeritus at Yale University and a National Book Award-winner, Professor Gay picks and chooses his subjects with care

as he integrates the history of the arts and literature and how they are accommodated in Western society. He writes with style and authority about specific cultural greats of the arts, carefully chosen by him to illustrate his personal views. He makes it quite clear that to include all the renowned artists and writers of these times would have required several volumes.

The book is divided into three chronological sections in each of which Professor Gay highlights the cultural revolutionaries of the times. He describes Charles Beaudelaire and Gustave Flaubert as the founders of modernist literature in the 1840s, analyses their works and notes the influence they had on their society and, later, on other writers such as Oscar Wilde, Marcel Proust and Virginia Woolf.

Gay challenges himself "to map all the manifestations of modernism as making up a single, historical epoch". Among many other great creative revolutionaries he classifies as modernists are renowned names such as Edvard Munch, Vasily Kandinsky, Piet Mondrian and Pablo Picasso, Andy Warhol in the visual arts, Igor Stravinsky, Arnold Schoenberg and John Cage in music, George Balanchine in dance, T.S. Eliot in poetry, Walter Gropius, Le Corbusier, Frank Lloyd Wright, Philip Johnson, Mies van der Rohe and Frank Gehry in architecture, Hungarian Laszlo Moholy-Nagy in design, Samuel Beckett, Charlie Chaplin and Orson Welles in drama and music.

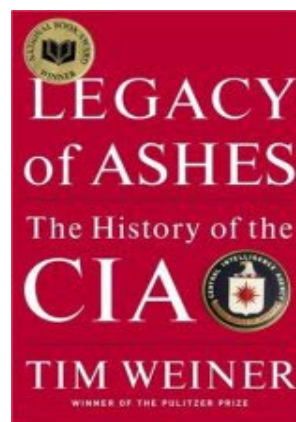
Gay has a phenomenal familiarity with his subject matter and as a historian parallels the achievements of his protagonists with the historical and political realities of their times; the two world wars and the rise of Nazism and fascism. Not only did these events impact on artists of all ilk but also initiated the migration of many from Europe to the United States to escape their enemies and vicious critics.

The Lure of Heresy in the book's title defines modernism as the courage of the creative being, in any artistic field, to reject and ignore the accepted conventions of the times. It is when the artist focuses on the self and its needs and desires, not the expectations of a particular audience. Gay believes that the phase of Modernism that began in the mid 19th cen-

tury came to an end in the 1960s with the birth of the Pop Art of the likes of Warhol, Roy Lichtenstein and Claes Oldenbergh, a form that brought together high and low art which was anathema to modernists of the past. Fortunately creativity such as that of a star architect like Frank Gehry prove otherwise.

This work might be construed as being intended only for a culturally educated and sophisticated audience. Professor Gay's fluid and comprehensive style, however, make it a most enjoyable work for anyone even remotely interested in the arts. It is a subjective review of modernism and some well-known names might be missing from Gay's list but the very breadth of his topic restricts his parameters. The illustration-filled book is a fascinating treasure-trove of artistic genius in all its manifestations. Agree with Gay or not about his theories of modernism and how they impact on society, Modernism should be read by everyone interested in any field of artistic endeavours and the artists whose creative genius brought them into being.

LEGACY OF ASHES: THE HISTORY OF THE CIA

by Tim Weiner. Published by Doubleday¹

If Tim Weiner were not the Pulitzer Prize-winning veteran national security reporter for the New York Times, a reader might mistake his history of the US Central Intelligence Agency (CIA) for a very black comedy of errors.

His bases his book on impeccable research: over 50,000 documents from the CIA archives, hundreds of interviews with past and present

CIA agents and first-hand experiences in countries in turmoil such as Afghanistan.

According to the facts he presents, the CIA failed to live up to its mandate of international intelligence gathering from its very creation by President Truman in 1946, following the Second World War. Its inception came about as a result of the challenges of the Cold War and the obsessive paranoia of the United States government regarding the lack of intelligence about the intentions of the Soviet Union and the spread of Communism.

Billions of dollars and a recruitment of thousands of covert agents and analysts failed to live up to the Agency's mandate of international intelligence gathering. Fearing Fidel Castro's Cuba, President John F. Kennedy's administration, because of a lack of credible intelligence, was faced with the disaster that was the Bay of Pigs invasion. Presidents Lyndon Baines Johnson and Richard Nixon received inaccurate intelligence regarding the political and military preparedness of the Viet Cong in Viet Nam. The list goes on and on.

Weiner clearly illustrates that the attempts by the US to

¹Distributed by Random House Canada

bring about 'regime change' did not begin with Iraq. The CIA was given the go-ahead for atrocious acts and assassination attempts of suspected enemies of the United States such as government leaders in Iran, Cuba, Viet Nam, Guatemala, Haiti and Chile, among others; anywhere that the government leader or government leader-elect would not be controlled by US interests or appeared to have communist leanings.

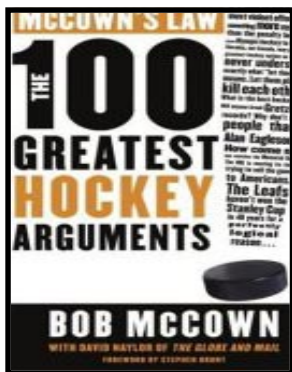
CIA agents in the field had little, if any, accountability for their covert actions to their superiors at headquarters in Washington. Their main activity appears to have been the bribery of potential spies in venues of interest, especially the Soviet Union. Despite their best efforts, most of the US 'enemies' had much better spy networks and the CIA-recruited spies were either arrested and executed by the Soviets or later proved to be double agents. Regardless of the numerous changes in the directorship of the CIA, useful intelligence and the ability to anticipate disasters eluded the agency and thus the United States. Rather than cooperate, the triumvirate of the CIA, the US State Department and the Pentagon were constantly competing with each other and vying for ultimate authority. They withheld information from each other and in many instances not only lied to each other but to their Presidents as well.

Nothing changed after the disintegration of the Soviet Union and the rise of terrorism. The CIA agents' lack of familiarity with foreign cultures, religions, languages and inability to interpret intelligence led to tragedies in Lebanon, Somalia, Rwanda, the USS Cole attack and the two assaults on the World Trade Center in New York City. Despite all good intentions and attempts at innumerable reorganizations, the CIA continues to flounder. Much of its power has been re-allocated to other government agencies and its work is generally ignored by both Congress and the White House.

By the end of the book, the reader can hardly believe that an organization of the size and power of the CIA could stumble so often with no lessons learned. Tim Weiner presents a revealing and terrifying history of what appears to have been and remains a dysfunctional agency. It is an exceptional and much recommended read.

McCOWN'S LAW: THE 100 GREATEST HOCKEY ARGUMENTS

by Bob McCown, With David Naylor of The Globe and Mail
Published by Doubleday Canada

Bob McCown has been provoking sports lovers as host of The Fan's "Prime Time Sports" on radio, simulcast on Rogers Sportsnet television, for 17 years; Canada's longest running sports talk show. He wrote his new book with David Naylor, a sportswriter for The Globe and Mail newspaper and a regular guest on CBC ra-

dio and television, as well as on The Sports Networks "The Reporters".

McCown is just as controversial and opinionated on the page as on air. He tackles 100 hockey issues that he defines as arguments with his usual vim and vigour. The topics range from Hockey as 'The Ultimate Argument Sport' to the solution and punishment needed for players' intentionally violent acts on the ice. The values of hockey trades and drafts and the players involved are discussed. National Hockey League Commissioner Gary Bettman more than receives the McCown treatment. Long-overdue and much-deserved praise for and appreciation of Alan Eagleson's enormous contributions to the game and its players is a highlight and a tribute to McCown's fairness and veritable knowledge of the sport. No argument exists that McCown fails to address. He evaluates hockey greats, past and present; compares European, Russian, American and Canadian players; comments on hockey in the Olympics and women's hockey in general. He addresses the very different reasons for the inability of the Toronto Maple Leafs and the Ottawa Senators to win the Stanley Cup. He dismisses nostalgia for the 'good old days' of just six teams in the League by proclaiming that most of the players who made up those teams could not succeed in today's National Hockey League.

The arguments go on and on; one more thought-provoking than the next. McCown's saving grace is "that there's always a compelling logic in what he's saying, a coherent, clearly presented position that at the very least makes you think", says sportswriter Stephen Brunt in his foreword to the book.

There is no question that McCown is "enormously knowledgeable, fearless and funny" about sports in general and hockey in particular. His love of sports and his study of them is what make his arguments worth considering no matter how far out in left field they might seem to be.

All hockey fans will greatly enjoy this book as will the game's neophytes who, in the process of reading McCown's greatest hockey arguments, will soon become experts in never-ending arguments about Canada's national pastime.

Tatár Etelka

PÉTERSZABÓ ILONA: '56 UTÁN 57-EN... A TEMESVÁRI PERBEN, ARAD 2002

1956-ban a magyar forradalom és szabadságharc bebizonyította, hogy a szovjet kommunizmus nem az a munkáparadicsom, amit addig próbáltak elhíttetni a világgal. A forradalmi láz Erdély magyarságára is átragadt, sokan úgy gondolták, eljött az idő, amikor közös erővel a kelet-európai népek felléphetnek a zsarnokság ellen. Péterszabó Ilona aradi újságíró nő dokumentumgyűjteménye az 56-os magyar forradalmat követő erdélyi kirakatpercek egyikével foglalkozik.

„Az 56-os Magyarok Világtalálkozóján az erdélyi Lőrincz Károly fölfedett egy olyan történelmi tény, amelyről eddig rebesgetve, ha beszélünk: 1956 októberében

közvetlenül a magyar forradalom kitörése után egész Erdélyt átszövő szervezkedés indult Romániában... A szervezkedés következményeként 1957-ben halálraítéltek és kivégeztek 10 embert. A mártírok között volt Szoboszlai Aladár pécskai plébános és Lukács István pécskai kereskedő is.

A történekről Lőrincz Károly ekképpen nyilatkozik: „A magyar forradalom kitörése után két nappal érkezett Szoboszlai Aladár és Huszár József Torjára – Arad megye, Románia –, beszéltek a magyar forradalomról és azt mondták, nekünk is szervezkednünk kell, mert a forradalom át fog terjedni a szomszédos országokra, Romániára is, és ez nem érhet bennünket felkészületlenül. Nem csak a szervezkedést tűztük feladatunkká, hanem azt is, hogy a kilengéseket, oktalan vérrontást megelőzzük... Történelmi érdekességnek tartom, hogy október 6-án, az aradi vértanúk kivégzése évfordulóján vertek bennünket először láncba Aradon.” (254-255. old.) A jelenlegi kutatások célja nem csak az igazság feltárása, hanem a még élő szereplők rehabilitálása, a kivégezettek esetén a megbizonyosodás, és annak kikutatása, hogy hol vannak a végső nyughelyek. „...az 57-esek pere mégsem lehetett egy banális ügy. A Lukáccsal kapcsolatos egyetlen hivatalos dokumentum a halotti bizonyítványa, amelyben az áll, hogy 1958 szeptember 1-én halt meg Temesvárt, ezt 6 évvel később, 1964 november 9-én jegyezték be... de az iratot csak 1986-ban, vagyis 28 évvel a halál után küldték el Lukácsnéknak...” (283. old.)

„Időközben elolvastam a máramarosszigeti börtönről megjelent dokumentumkötetet... 1950-55 között ez volt a miniszterek börtöne... közülük több mint 50-en haltak meg... A volt börtönparancsnok elmondja, ha valaki meghalt, nem volt szabad halotti bizonyítványt kiállítani, csak jegyzőkönyvbe vették, ezt küldték el Bukarestbe, a hullát pedig eltemették jeltelen sírba...” (264. old.)

„Az 1956-os szervezkedéssel kapcsolatosan sokakban felmerül a kérdés: kinek vagy kiknek buzdítására lépett akcióba az ellenállás vezetője.” (152. old.)

Természetesen felmerül a külföldi, nyugati beavatkozás kérdése, de maga a belső provokáció is, azaz alkalmat teremteni az ellenség felszámolására, vagyis a katolikus egyház be nem hódolt papjai és a volt földbirtokos osztály, amely természetesen központja lehetett az elégedetlenségnek. „...csak később tudtam meg, hogy Calarasitól Nagyváradig, Temesvártól Bukarestig kiterjedt, természetesen beleértve a Székelyföldet is és magába foglalt szinte minden társadalmi réteget...” (152. old.)

Az 57-ben letartóztatottak között volt két munkás, rengeteg tisztviselő, papok, ügyvédek, bárók, mint Bánffy István, Shell István, gróf Kun Zsigmond, falusi földműves mint Bularka István Csernátonról, de voltak közöttük románok is mint Draganica, aki akkor Caracalban volt tankezred parancsnok...” (163. old.)

„Van az ügynek egy másik, általános érvényű vonatkozása is: a kommunista diktatúra számtalan áldozatának sorsa még mindig ismeretlen. Hozzá tartozók máig is bizonytalanságban élnek: mikor, hogyan pusztultak el, hol vannak eltemetve...” (253. old.)

EFFECTIVE RÉSUMÉ WRITING FOR NEW IMMIGRANTS

By Surranna Sandy, CPRW, CEIP

In today's job market, the résumé - a document that provides an overview of your experience, education and skill set - is the number one request of potential employers.

You résumé should answer the following questions:

- What expertise do you offer a potential employer?
- What added value you brought to your prior employers through measurable achievements?
- What education qualifications and certifications do you bring?
- What are you like to work with?

How do you write a high impact résumé?

Be relevant. Be concise. Be results specific. Be honest.

A high impact, effective résumé will:

- Demonstrate how you will meet an employer's needs
- Convey the qualifications and abilities you offer for the job you want
- Show results and your qualifications in action
- Identify your career path
- Be attractive to the reader through a professional format
- Is concise and easy to read
- Let the reader see your skills, knowledge and abilities
- Be grammatically correct and spelling error free

What is included in a professional résumé?

To be effective, it is critical that your résumé effectively links your qualifications to a specific job target. It should outline your career progression, education & training, technical and personal skills, languages spoken, professional affiliations, awards & recognition, and any community involvement. A basic résumé layout should open with a profile or qualification summary. For examples of high impact professional summaries, you can review sample résumés at

<http://www.resumesolutions.ca>.

TORONTÓI MAGYAR
RÁDIÓ
MINDEN SZOMBAT
D.U. 5-TŐL 7-IG

MAGYARTV
TORONTO'S
HUNGARIAN CHANNEL

Magyar internetes
közszolgálati TV
magyartvtoronto@yahoo.ca

Gyors barátságos szolgáltatás kedvező áron!

CORVINA
Printing & Design

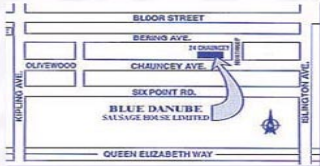
Fekete-fehér/Színes Nyomtatás
Fekete-fehér/Színes Fénymásolás
Szkennelés, Fax szolgáltatás
Web és Grafikus Tervezés
Számítógép javítás, telepítés
Névjegykártyák, Borítékok,
Szórólapok, Naptárak, Könyvek
Meghívók, jegyek, katalógusok

830 St. Clair Ave. West, Toronto, ON.
Tel: 416-658-3434, Fax: 416-658-6613
e-mail: info@corvina.ca, www.corvina.ca

BLUE DANUBE
SAUSAGE HOUSE LIMITED

Igazi magyaros jóízű friss hentesárúk
Finom házi sütemények
Magyar árúk bőséges választéka
Szeretettel várja Önöket a Balega család

24 Chauncey Ave.,
Etobicoke, ON M8Z 2Z4
Tel: (416) 234-9911
Fax: (416) 234-9122
bluedanubesausagehouse.com

SZENT GYÖRGY

BARANTA KLUB

<http://szentgyorgybaranta.extra.hu>

Magda Mihály
Artist

22 Martin Crescent,
Toronto, ON, M4S 2V4
Tel.: 416-484-8773
Fax: 416-484-8748

E-mail:

Magda@Mihaly.com
www.MagdaMihaly.com

GOLD & WOOD
PARIS

delta OPTICAL

A uniquely irresistible optical shoppe,
which will facilitate the latest in fashionable
eyewear and also provide impeccable
functionality with maximal comfort.
Collections like: Theo, Zenka, Face & Face,
Alain Mikli, Starck, Lindberg, Gold & Wood,
ic! Berlin and more

SQUARE ONE MALL - 100 City Centre Drive, Mississauga, ON,
L5B 2C9; Tel.: 905-896-4030; Fax: 905-896-4031

FAIRVIEW MALL - 1800 Sheppard Ave. East, Toronto, ON,
M2J 5A7; Tel.: 416-491-1115; Fax: 416-491-1146

HILLCREST MALL - 9350 Yonge Str., Richmond Hill, ON,
L4C 5G2; Tel.: 905-883-1144; Fax: 905-883-1148

Magyar szívvel, kanadai fogorvosi tudással...

DR. DENCS KATALIN FOGORVOS
DENTAL SURGEON, TORONTO

TEL: 416-222-7979

- ➔ Fehér porcelán koronák, hidak, fogfehérítés
- ➔ Fogszabályozás felnőtteknek, gyerekeknek
- ➔ Tömések, gyökérkezelések, szájszészet
- ➔ Kanadai megelőző rendszeres fogtisztítások
- ➔ Visszatérő fejfájások, nyaki fájdalmak és alvási zavarok kezelése, amelyek fogászati eredetűek

- 280. Sheppard Ave. East #213
- Yonge St. és a Bayview Ave. között félúton
- Ingyenes felszíni és földalatti parkolóhelyek

